

Upravništvo: Ljubljana, Knafjeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2445.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri p.št. ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna banka mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafjeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440
Celje, Kocenova ul. 8. Tel. št. 190.

Rokopis se ne vračajo — Oglasi
po tarifi.

Ureditev kmečkih dolgov

Novi zakon predvideva maksimiranje obrestne mere, podaljšanje amortizacije in daje v primeru prezadolženosti možnost znižanja dolgov — Varstvo vlaga teljev pri denarnih zavodih

Beograd, 31. oktobra. N. Novi zakonski načrt o zaščiti kmetov in o ureditvi kreditnih odnosov v državi, ki ga je vlada predložila danes Narodni skupščini, določa poleg zaščite kmetov potam odgovoditve prisilnih prodaj tudi znižanje kmečkih dolgov pod določenimi okoliščinami, zaščito denarnih zavodov in vlagateljev. Glavne določbe zakona so:

Odgoditev plačil in izvršb

§ 1. A) Za dobo enega leta od dneva, ko stopi ta zakon v veljavo, se priznao dolžnikom kmetom olajšave za ureditev njihovih dolgov pri denarnih zavodih in ostalih upnikih po predpisih tega zakona.

B. Po tem zakonu se smatra za kmečki dolg oni dolg, ki izvira iz dobe pred 20. aprilom 1932. Predpisi tega zakona ne veljajo za one osebe, ki so se pred 20. aprilom 1932 zadolžile v svojstvu kmetov, pa so pred koncem veljavnosti tega zakona prenehale biti poljedelci.

§ 2. A. Za kmeta v smislu tega zakona se smatra vsaka oseba, ki obdeluje zemljo sama ali s člani svoje rodbine in katere obdobjeni dohodki izvirajo pretežno od kmetijstva (vinogradništva, sadjarstva, vrtarstva, živinoreje itd.) in če njihovo posestvo ne obsega več kakor 50 ha obdelane zemlje, ali pri rodbinskih združbah 100 ha.

B. Za kmeta v smislu tega zakona se smatrajo tudi one osebe, ki zaradi bolzmi ali telesnih hibi ali pomanjkanja delovnih sil rodbinskih članov obdelujejo zemljo s pomočjo drugih natielij ljudi, nadeje mladoletna deca kmetov za dobo mladoletnosti in zapuščine za kmeta, dokler se ne izroče pravnim naslednikom.

§ 3. A. Kmečki dolžniki bodo zadostili svojim obveznostim v času, določenim v § 1. napram upnikom tako da bodo plačali letno 8 odst. na račun obresti in 2 odst. na račun odplačila dolga. Pri amortizacijskih posojilih letna anuiteta ne sme znašati več kakor 10 odst., a obrestna mera ne več kakor 9 odst. Če je dogovorjena nižja obrestna mera ali nižji obrk odplačila, je veljaven za dolžnika ta dogovor. V kolikor obrestna mera ni dogovorjena niti določena od sodišča, velja obrestna mera, predpisana po zakonu. To plačilo bo vršil dolžnik tako, da bo polovico plačal v dogovorjenem roku, ali če je za odplačilo dogovorjenih več rokov, v prvem roku, a drugo polovico najdalje do 30. oktobra 1933. Če roki plačila niso posebej določeni, mora plačati dolžnik prvo polovico najdalje do 31. decembra 1932 drugo polovico pa do 30. oktobra 1933. Žiranti in sodolžniki, ako to niso denarni zavodi, izpolnjujejo obveznosti enako, kakor glavni dolžnik.

B. V maksimalni iznos letne obrestne mere se morajo vračunati vse postranske datjave, na katere se je dolžnik obvezal poleg obrestne mere, kakor provizije, konvencionalne kazni, rezijski stroški itd.

C. Do uveljavljenja tega zakona neplačane obresti, v kolikor ne presegajo višine, dopustne po obstoječem zakonu, odnosno višine po § 3. zakona o zaščiti kmetov z dne 19. aprila 1932, se priračunajo glavnici dolga.

D. Upniku, ki je po 20. aprilu 1932 zahteval od kmeta dolžnika višje obresti, kakor pa jih dopušča zakon o zaščiti kmetov, z dne 19. aprila 1932, se več plačane obresti odračunajo od glavnice dolga.

E. Menični dolgovi se morejo regulirati ne samo s plačilom obrokov in obresti v smislu odstavka 1. tega člena, nego tudi z izdajo novih trimesetnih menic, ako niso dogovorjeni drugi roki o dospelosti prejšnjih menic glede zaostalih dolgov, in to s podpisu za prejšnje menice. Če pa to ni mogoče s podpisu enake vrednosti. Ako dolžnik tega ne stori, mora nositi stroške protestne in eventualne pravne stroške.

F. Če upnik ne bi hotel sprejeti vsote, ki mu jo dolžnik ponudi v smislu predpisa točke 1. tega člena, odnosno nove menice po točki D tega člena lahko dolžnik to vsoto odnosno menico založi pri pristojnem sreskem sodišču, ali pri pristojnem sreskem načelniku in ima to vse pravne posledice, kakor veljajo za pologe pri sodišču po splošnem državljanem redu.

§ 4. Če bi upnik zahteval in dogovoril večjo obrestno mero od one, ki je predvidena § 3. tega zakona, sodišče tega zvešča ne sme prisoditi niti iztrijati, niti zavarovati Kdor bi plačal večje obresti, kakor jih določa ta zakon, bo kaznovan z zaporo do šestih mesecev in denarno globo do 5000 Din.

§ 5. A. Za dobo, označeno v § 1. se odgode vse prisilne prodaje premičnin in nepremičnin kmetov. Za isto dobo se ustavi tudi vse prisilne uprave in odvzete premičnin (transferracije), izvršene v cilju zavarovanja. Nove prisilne prodaje in prisilne uprave (sekvestracije) kakor odvzem premičnin, se smejo dovoliti samo zaradi prisilnega iztrijanja obrokov in obresti po predpisih tega zakona in za terjatve, ki so po § 6. tega zakona izvrzete od določb tega zakona. V takem primeru se odgodena izvršba lahko nadaljuje.

B. Odlok o odgoditvi prodaje itd. izda izvršno sodišče po službeni dolžnosti, če mu je znano, da dolžnik kmet, sicer pa na zahtevo stranke. Sekvestracija se ustavi samo na zahtevo stranke. Če stranka sama ne predloži uverjenja no tretjem odstavku tega člena, mora sodišče zahtevati to po svoji službeni dolžnosti.

C. Uverjenje, ali je kdo poljedelec (kmet), izda občinska oblast. Vsaka zainteresirana stranka lahko zahteva, da sresko načelnstvo izdano uverjenje prouči ter ga uniči, če ugo-

tovi, da ne odgovarja dejanskemu položaju. Proti temu je dopustna pritožba na bana, a njegov odlok je izvršen.

C. Zahteva v smislu odstavka 3. nima pljiva na postopanje po določbah odstavka 2. Če je s pravomočnim odlokom uverjenje uničeno, bo sodišče na zahtevo upnika odrejeno ustavitev sekvestracije ali transferracije uveljavilo.

§ 6. A. Od predpisov §§ 1. do 5. so izvzeti poleg javnih dajatev in dolgov iz nakupa potrošnih predmetov iz zadnjega leta pred uveljavljenjem tega zakona tudi dolgov kmetov, napravljeni po 20. aprilu 1932 ali v dobi veljavnosti tega zakona. Nadalje so izvrzete terjatve na račun vzdrževalnine, ki jo mora plačati kmet dolžnik kake osebi, ter terjatve, ki potekajo iz kazenskih dejanj; terjatve na račun plač in mezd oseb, ki so zaposlene v gospodinjstvu ali gospodarstvu dolžnika; terjatve za kupnino in stanarino; terjatve zdravnikov in lekarnarjev za stroške lečenja dolžnika ali članov njegove rodbine, ki žive v skupnem gospodarstvu; zaostali pogrebni stroški in terjatve obrtnikov za izvršena obrtniška dela, ki potekajo iz dobe zadnjega leta pred uveljavljenjem tega zakona.

B. Za dolžne, napravljeni po 20. aprilu 1932, se lahko smatrajo samo oni dolgov, ki so stvarno novi, ne pa taki dolgov, ki so nastali z novacito to je z obnovo starih dolgov potom prolongiranja menic in slično.

Znižanje dolgov prezadolženosti zavodov

§ 7. Kmet, čegar dolgov presega 70 odstotkov vrednosti njegovih celokupnih premičnin in nepremičnin, lahko v roku treh mesecev po uveljavljenju tega zakona zahteva znižanje dolgov.

§ 8. 9., 10., 11. in 12. predvidevajo proceduro, kako se zahteva znižanje dolgov. Prošnjo je treba predložiti sreskemu načelniku in obenem predložiti uverjenje, da je prosilec res kmet, ter točno cenitev vrednosti posestva in natančen seznam vseh dolgov. Čim predloži dolžnik tako prošnjo, se morajo ustaviti vse tožbe, ki so v teku proti dolžniku. To se mora zabeležiti tudi v zemljiški knjigi. Za dobo, dokler sodišče ne izda odloka, ne sme dolžnik niti s svojimi imetjem razpolagati samo v mejah rednega gospodarstva. Sresko sodišče odredi nato narek ki se objavi službenim putem. Zakon določa, da se mora vsi postopek vršiti tako, da so stroški čim manjši. Naloga sreskega sodišča je, da ugotovi pravičnost vseh v prošnji navedenih podatkov. Upniki imajo pravico vplogleda v te spise.

§ 13. Sresko sodišče ima pravico uradne cenitve vrednosti posestva. Na narek se morajo pozvati vsi upniki, kojih naslovi so znani. Za cenitev vrednosti posestva lahko sodišče določi enega ali dva strokovnjaka. O tem, kdo more biti strokovnjak in o višini nagrade, bo izdal minister pravde posebno uredbu.

§ 14. Če se po taki ugotovitvi dolgov in vrednosti posestva dolžnika izkaže, da presegajo dolgovi 70 odstotkov celokupne vrednosti, bo sodišče s svojim odlokom ugotovilo višino dolgov, računajoč pri tem glavnicu, obresti in druge postranske datjave, ki jih je dolžnik dolžan plačati do dneva odloka, nadalje komu dolguje ter bo istočasno znižalo posamezne terjatve tako, da celokupni iznos dolgov ne bi presegal 70 odst. vrednosti posestva dotičnega dolžnika.

§ 15. Znižanje terjatev po določbah § 14. se izvrši na sledeči način:

A. Z zastavo zavarovane terjatve, ki imajo po svojem vrstnem redu krajše v 70 odstotkih vrednosti posestva dolžnika, se prizna 100 odstotki, če dogovorjena obrestna mera ne presegala letno 10 odstotkov; z 90 odstotki, ako presegala obrestna mera 10, a ne 16 odstotkov in z 80 odstotki, če dogovorjena obrestna mera presegala letnih 16 odstotkov.

B. Če celokupni iznos zavarovanih terjatev, znižan v smislu predpisa točke 1. tega člena, ne iznaša 70 odstotkov vrednosti dolžnikovega posestva, se ostale terjatve najprej znižajo na 90, odnosno 80 odstotkov ravnanje se pri tem po višini obrestne mere za dotične terjatve in se nato tako znižane terjatve priznajo na ostanek do 70 odstotkov vrednosti dolžnikovega posestva sorazmerno z njihovo višino.

C. Ako celokupni iznos vseh na omenjeni način priznanih terjatev ne bi znašal niti 70 odstotkov, se bodo do ostaneka priznale vse nadaljnjše terjatve, ki so ostale nepriznane, sorazmerno po njihovi višini.

§ 16. Zoper odlok sreskega sodišča ima upnik pravico pritožbe na okrožno sodišče, a zoper odlok okrožnega sodišča na apelacijsko sodišče, čigar odločitev je končno veljavna in izvršna.

§ 17. Za sodni postopek po tem zakonu veljajo, v kolikor ni drugače določeno, predpisi zakona o sodnem postopku v civilnih pravih, ki veljajo v posameznih pravnih področjih.

§ 18. Čim postane odlok o znižanju dolgov pravomočen, se objavi izvršni postopek na način, predpisan v § 10. Istočasno se odredi izbris zabeležbe v zemljiški knjigi.

§ 19. A. Z znižanjem dolgov, odrejenim s pravomočnim odlokom sodišča, se oprošča dolžnik obveznosti, da nadomesti dolžniku primanjkljaj, ki ga je utrpel zaradi znižanja.

B. Pravomočni odlok sodišča o znižanju dolgov velja v pogledu terjatev določenih s tem odlokom kot izvršna osnova.

C. Določbe § 1. in 6. veljajo tudi v pogledu terjatev, ki so po predpisih tega zakona znižane.

§ 20. Stroške postopanja za znižanje dolgov mora nositi dolžnik, v kolikor to ni drugače določeno.

§ 21. Dolžnik, ki bi v svoji prošnji za znižanje dolgov ali pri nareku podal neresnične podatke ali prijavil terjatve, ki jih ni ali obstoječe terjatve zamolčal, se kaznuje s strogim zaporom najmanj mesec dni in z izgubo častnih državljanških pravic. Enako se kaznuje tudi oni, ki bi v sporazumu ali brez sporazuma z dolžnikom prijavil terjatve, ki ne obstojajo ali več kakor mu je dolžnik dolžan.

Maksimiranje obrestne mere

§ 22. A. Ministri svet bo na predlog finančnega ministra, kmetijskega ministra in ministra za trgovino in industrijo, a po zaslišanju združenja denarnih zavodov in Narodne banke z uredbo od časa do časa po banovinah določil višino obrestne mere za izposojeni denar ali odobrene kredite.

B. Obrestna mera za vloge ali odobrene kredite, določena na ta način, je obvezna za vse denarne zavode, društva in osebe, ki so pooblašene za sprejemanje hranilnih vlog.

C. Druške in osebe, ki ne spadajo pod nobeno skupino, omenjeno v točki 2. ne smejo za izposojeni denar ali odobrene kredite zahtevati višje obresti od najnižjih, ki se računajo pri denarnih zavodih v dotičnem kraju. Če pa v dotičnem kraju ni nobenega denarnega zavoda, veljajo glede višine obrestne mere denarni zavodi v najbližjem kraju.

§ 23. V maksimalni iznos letne obrestne mere za izposojeni denar ali odobreni kredit v smislu določb § 22. se morajo vračunati vse stranske datjave, kakor provizije, konvencionalne kazni, rezijski stroški itd.

§ 24. Dogovor o obrestni meri za izposojeni denar ali odobreni kredit je neveljaven, v kolikor določa višjo obrestno mero, kakor je predpisana po § 22. tega zakona. Obrestna mera preko višine, določene po tem zakonu, se ne sme niti prisoditi, niti zavarovati, niti iztrijati, četudi bi bila sicer priznana s pravomočno razsodbo ali s kakim drugim izvršnim naslovom.

§ 25. Obračun o dolgovih se mora pri vsakem izplačilu vršiti pisмено na monopoliziranih formulirjih, kakor jih bosta predpisala sporazumno finančni in trgovinski minister.

§ 26. Predpisi o višini obrestne mere veljajo tudi za dolžne, izvrzajoče iz nakupa potrošnih predmetov (živil, semen, žvečja itd.).

§ 27. Obrestna mera, dogovorjena pred uveljavljenjem tega zakona, se lahko z izjemo primerov, navedenih v § 3., točka 3., do dneva uveljavljenja tega zakona plačuje po dogovoru, po uveljavljenju tega zakona pa samo v višini po predpisih tega zakona.

§ 28. Predpisi §§ 22 do 27 se ne nanašajo na določbe § 3. glede višine obrestne mere za kmečke dolgov. Prav tako ne veljajo za pooblašene zastavljalnike, za katere veljajo tozadevni predpisi obrestnega zakona z dne 30. novembra 1931.

§ 29. Kdor stori karkoli, da bi izigral določbe o višini obrestne mere, se kaznuje z zaporo do šestih mesecev in z denarno globo.

Zaščita denarnih zavodov in njihovih upnikov

§ 30. Ako zalde denarni zavod v težkoče glede izpolnjevanja svojih obveznosti zaradi težkoč v kreditnih odnosih, izzvanji zaradi splošne gospodarske krize in prekomernega dvigovanja vlog, lahko zahteva, da ministri svet na predlog ministra za trgovino in industrijo izda posebno uredbu z zakoneko močjo, s katero se dovolijo dotičnemu denarnemu zavodu posebne olajšave in zaščitni interesi njegovih upnikov (vlagateljev). Tako uredba bo minister za trgovino in industrijo predložil samo, če se poprej s strokovnjakim pregledom stanja zavoda ugotovi, da je bilanca v redu in da je imovina zavoda večja od njegovih dolgov. Če se ugotovi, da je nemenoma netočno prikazano stanje zavoda, bodo člani upravnega in nadzornega odbora kazensko zasledovani.

A. 31. A. Denarni zavod, ki je zahteval tako zaščito, ne sme od dneva, ko je vloži zaščito, niti odtujiti, niti obremeniti niti zastaviti svoje imovine, niti vršiti izplačil svojim upnikom, dokler se ne izda uredba, razen v primerih, ki jih predvideva § 33. Vsako tako dejanje ostane neveljavno, ako se za dotični zavod izda zahtevana uredba.

B. Denarni zavod mora takoj obvestiti sodišče, pri katerem je izvršena registracija zavoda, da je zahteval uredbu.

C. Nad denarnim zavodom se ne more otvoriti konkurz od dneva, ko je zahteval uredbu in do dneva, dokler se ne izda o tem odlok.

§ 32. Z uredbo se bo določil način izplačila vlog in ostalih dolgov zaščitenega zavoda, brez oziroma prejšnje dogovore n roke, upoštevajoč pri tem možnost izplačila terjatev po stanju zavoda. V uredbi morajo biti tudi pooblastila za reorganizacijo denarnega zavoda, za revizijo in razveljavljenje posebnih pogodb z višjim funkcijarji zavoda (direktorji itd.), k predstavljajo pri sedanjem stanju zavoda za zavod neznosne obveznosti.

§ 33. Omejitve uredbe (moratorija) ne veljajo za naslednje primere: 1. Za neizvršene dispozicije stranke na osnovi njihovih terjatev in inkaso-posle, a na osnovi pologa gotovine v izrecno določene svrhe. 2. Za ostale regularne depozite, vložene pri zavodu. 3. Za zaostale davke in javne dajatve zavoda. 4. Za izplačilo pupilarnega denarja, v kolikor služi za vzdrževanje mladoletnih oseb in oseb pod skrbstvom. 5. Za obveznosti zavoda, prevzele z nakupom na javnih prisilnih dražbah v svrhu zasiguranja zavodovih terjatev. 6. Za izzrebane zavodove zastavnice, kupljene zastavnice in za izplačilo dosegljivih kuponov istih.

§ 34. V dobi veljavnosti uredbe (moratorija) denarni zavod ne sme izplačevati dividend, taniem in nagrad članom upravnega odbora, a čisti letni dobiček se mora v celoti prenesti na novi račun.

§ 35. Za dobo veljavnosti uredbe se ne more dovoliti nobeno zavarovanje ali izvršba na tožbo upnikov proti zavodu.

§ 36. Minister za trgovino in industrijo imenuje takemu zavodu svetlega komisarja. Za komisarja se smejo imenovati samo osebe, ki pri zavodu niso materialno zainteresirane.

§ 37. In 38. določata dolžnosti komisarja, ki ima pravico prisostvovati sejam upravnega odbora in stavi svoj veto na vsak sklep upravnega in nadzornega odbora. Proti temu vetu je dopustna pritožba na ministra za trgovino v roku 15 dni.

§ 39. Uredbo ukine s svojim sklepom ministri svet.

Kazenske določbe

§ 40. Člani upravnih organov, ki bi s svojim delom namenoma kršili svoje dolžnosti in bi zavod zaradi tega trpel izgubo in zaradi tega ne bi mogel zadostiti svojim rednim obveznostim napram upnikom, se kaznuje s strogim zaporom najmanj mesec dni in z denarno globo do 200.000 Din ter izgubo častnih državljanških pravic. Če take osebe kršijo svoje dolžnosti valed malomarnosti, se kaznujejo z zaporom in z denarno globo do 100.000 Din. Kdor kot član upravnega ali nadzornega odbora, kot likvidator, upravni uradnik ali pooblaščenec zavoda, z manipulacijami ali izjavami namenoma napačno predstavlja stanje zavoda, njegove dolgov in terjatve, ali zamolči dejstva, ki so važna za ugotovitev pravnega položaja, se kaznuje z zaporom najmanj 14 dni in denarno globo do 100.000 Din.

§ 41. Kdor na kakršenkoli način namenoma ovira in prepreči revizijo denarnega zavoda, ki je predpisana s tem zakonom in s naredbo ministra trgovine, se kaznuje z zaporom do enega leta in denarno globo do 50.000 Din.

§ 42. Kdor kot član upravnega ali nadzornega odbora, kot likvidator, upravni uradnik ali pooblaščenec zavoda krši tajnosti, ki lahko škodujejo zavodu, in zbuja s tem nezaupevanje proti zavodu, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev in denarno globo do 10.000 Din. Če pa zaradi tega nastopijo za zavod škodljive posledice, se povzroča kazni na dve leti in globo do 200.000 Din. Ne kaznujejo pa se osebe, ki store to v izvajanju svojih pravic ali izpolnjevanju svojih dolžnosti, ki jim jih nalaga zakon, osebe, ki so bile razrešene dolžnosti čuvanja tajnosti in osebe, ki store to v vlogi na oblasti s namenom, da preprečijo nedopustno postopanje.

Zaključne odredbe

§ 44. Za denarne zavode v smislu tega zakona se smatrajo denarne ustanove, ki so osnovane kot delniške družbe ali zadrge, nadalje hranilnice samoupravnih teles

(mestne, okrajne, občinske in banovinske hranilnice) in one denarne ustanove, ki so osnovane s posebnimi zakoni, sprejetimi za vsako posebej (Državna hipotekarna banka, Privilegirana agrarna banka itd.).

§ 45. Pooblaščaj se minister pravde, minister za kmetijstvo in minister za trgovino in industrijo, da predpišejo uredbu, potrebne za izvrševanje tega zakona, v kolikor se nanašajo na njihove resore. Minister pravde bo skupno z ministrom za kmetijstvo avtentično tolmočil vprašanje, koga je smatrati za kmeta v smislu določb tega zakona in kaj je smatrati za rodbinske zadrge po tem zakonu.

§ 46. Določbe tega zakona ne veljajo za Narodno banko.

§ 46. Ta zakon dobi obvezno moč z dnem objave v »Službenih Novinah«. Z istim dnem prenehajo veljati vsi predpisi drugih zakonov in uredb, ki se nanašajo na zadeve tega zakona, zlasti zakon o zaščiti kmetov z dne 19. aprila 1932, razen predpisov § 4., ki ostane v veljavi - izjemo odstavka 2. točka 2.

Seja Narodne skupščine in senata

Beograd, 31. oktobra p. Danes dopoldne sta se sestala k otvoritvi rednega zasedanja senat in Narodna skupščina. Senat je imel sejo ob 9.20. Takoj po otvoritvi je v prisotnosti članov vlade ministrski predsednik dr. Milan Srškić prečital kraljev ukaz, s katerim se z današnjim dnem odvijajo seje senata v rednem zasedanju. Senat je nato sklenil, da bo prihodnja seja seje dopoldne. Popoldne je imel senat sejo ob 4. ter je izvolil člane stalnih odborov. Izmed senatorjev dravske banovine so izvoljeni: v verifikacijski odbor: dr. Gregorin, namestnik dr. Rožič. V administrativni odbor: dr. Janko Rajar, v imunitetni odbor: dr. Vladimir Ravnihar, namestnik dr. Gregorin, v odbor za prošnje in pritožbe dr. Valentin Rožič v finančni odbor dr. Miroslav Ploj, in kot namestnik dr. Vladimir Ravnihar. Prihodnja seja senata bo sklicana pisмено.

Narodna skupščina se je sestala dopoldne ob 10.30. Takoj po otvoritvi je ministriški predsednik dr. Srškić prečital ukaz o otvoritvi rednega zasedanja, nakar je skupščina prešla na dnevni red. Predsednik je v svojem poročilu omenil, da je minister za trgovino in industrijo v sporazumu z min. za kmetijstvo in min. pravde predložil Narodni skupščini načrt zakona o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnosov, ki ga objavljamo na drugem mestu. Po prečitavanju raznih prošelj in pritožb ter interpelacij, ki so bile vložene, je bila seja zaključena an prihodnja seja določena za četrtek dopoldne. Na dnevnem redu bo izvolitev stalnih skupščinskih odborov ter izvolitev odbora za proučitev zakona o zaščiti kmetov.

Seja poslanskega kluba

Beograd, 31. oktobra p. Poslanski klub JRKD bo imel 3. novembra ob 9. dopoldne v skupščinski dvorani sejo, na kateri bo določil kandidature za stalne skupščinske odbore.

Živinska krma za Prekmurje

Beograd, 31. oktobra p. Prometni minister je na intervencijo narodnega poslanca g. Josipa Benka dovolil 50-odstotni popust za prevoz 400 vagonov živinske krme za srez Murška Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer in Ptuj.

Navdušen sprejem Herriota v Madridu

Španci pozdravljajo Herriota kot zagovornika miru in predstavnika prave demokracije

Madrid, 31. oktobra. AA. Predsednik francoske vlade Herriot je davi ob 9.15 prispeel v Madrid. Na postaji so ga sprejeli najodličnejši zastopniki madridskih političnih, literarnih in umetniških krogov s predsednikom vlade, admiralom Azano na čelu, elikva množica ljudi, ki se je zbrala pred postajo, je navdušeno pozdravljala Herriota in vzdikala Franciji.

Herriot je takoj po prihodu izrazil željo, da bi si rad nekoliko ogledal mesto, preden se odprde na francosko poslaništvo. Zato je krenil sprejvod odličnikov po glavnih ulicah, ki so bile vse okrašene s francoskimi zastavami. Prebivalstvo je Herriota navdušeno vzdikalo, posebno delavci. Nato se je Herriot odpravil na francosko poslaništvo.

Prvi obisk, ki ga je Herriot napravil po prihodu v špansko prestolnico, je bil pri predsedniku španske republike Zamori. Pri tej priliki je predsednik francoske vlade izročil Zamori red velikega križa častne legije.

Opokne je bil Herriot na hitrimen obdu pri predsedniku španske vlade Azani. Obeda se je udeležilo tudi več drugih političnih voditeljev.

Dopolodne se je Herriot sestel tudi s predsednikom parlamenta Besteiron. Po tem sestanku je izjavil novinarjem, da se je razgovorjal z njim le o splošni politiki in da njegovemu obisku v Španiji ni treba pripisati nobenega tainega namena, ker gre le za prijateljski posej.

Zunanji minister Zulueta je novinarjem izjavil:

Obisk predsednika francoske vlade Herriota mi je v veliko zadolženie in prepričan sem da tako mislijo tudi vsi drugi Španci. Francoski premier si bo s svojim talentom in odkritim demokratskim značajem pridobil nedeljene simpatije vsega španskega naroda. Herriot je kot intelektualac ena izmed največjih sodobnih oseb-

nosti, kot politik pa ena izmed največjih dragocenosti demokracije. V Herriotu so na duvodni način utelešena in posebej tri načela: mir, demokracija in kultura — trije glavni temelji naše nove Španije. Lsti posvečajo dolge pozdravne čilanke Herriotovemu prihodu v špansko prestolnico. »Libertad« pozdravlja Herriota kot zagovornika miru in pravice v mednarodnem življenju in pravi, da je njegovo delo v Ženevi, Lausanni in Londonu ožarjeno z ideali pravičnosti. Predsednik francoske vlade je mož pacifizma, ki ga nihče ne zagovarja v tako čisti in nesebični obliki. »Libera« pa piše, da je Španijo posetil za stopnik najpristnejše demokracije. Herriot zasluži vso pozornost in spoštovanje Špancev ne le kot zastopnik velike Francije temveč tudi kot človek, ker je obenem kipar duš in graditelj novega stoletja.

Dve vladi na Pruskem

Berlin, 31. oktobra. g. Od danes naprej obstojata dve kompletni pruski vladi: stara vlada Brauna in komisarska vlada, ki je bila danes izpopolnjena z novimi imenovanji. Državni predsednik Hindenburg je namreč imenoval za državni ministra brez portfelja komisarska ministra za notranje zadeve in za finance dr. Brachta in dr. Popitza. Stara pruska vlada smatra, da pomeni to postopanje državne vlade vmešavanje v njen suveren pravice. Tudi bavarska vlada je protestirala proti ukreom, ki kršijo razsodbo lipskega vrhovnega državnega sodišča, čeprav je državni kancelar Papen v brzoljavi bavarskemu ministru predsedniku Heldu zagotovil, da ukrepi proti Prusiji ne pridejo v poštev za kako drugo deželo. Pričakujejo, da bosta bavarska in württemberska vlada skupno vložila tožbo pri državnem sveč, čegar seja bo 10. novembra.

Dan mrtvih

Orumenelo listje polagoma odpada. Poletje je umrlo, jesen umira. Ali mi vemo, da vse umira le zato, da napravi prostor novemu zelenju, novemu življenju.

V to dobo melanholičnega življenja je postavil prastari običaj dan spomina mrtvih. Dan odmora v begajočem razvoju, dan, ki stoji v življenju kakor staro znamenje z napisom: »Popotnik, postoj in ozri se nazaj!«

Kakor list za listom pada tudi človek za človekom, generacija za generacijo. Koliko jih je že odšlo v kraje, iz katerih ni vrnitve, naših najboljših mož, graditeljev, glasnikov in vodnikov.

Toda dan mrtvih ni dan slave velikih imen. Ta imena živijo po svojih delih, po svojem slavnem spominu. Njihovi grobovi so cilj romanja potomcev. Tudi naš narod ima svoje glasnike in proroke, pesnike in umetnike, junake in voditelje. Ali današnji dan velja predvsem spominu vseh listov, ki jih je smrt pobrala z narodnega drevesa, vseh onih, ki jim ne vemo imena niti številca, ki pa so vendarle, kakor strohneli jesenski listi, dali rodno zemljo za novo življenje, za narodovo pomlad.

Bili so skromni ljudje vsakdanjega življenja. Delali so in trpeli za borni kruh in revni obstanek. Vendar so tudi ljubili in sovražili, pa tudi verovali in upali. Zavedati se moramo, da brez teh ljudi, ki ne poznamo njih imen, ki zanje ni bil izklesan marmor in ne zasajen zeleni lovorov grm, tudi ne bi bilo onih velikih mož, katerih imena spadajo v narodno zgodovino.

V turških bojih nam je ohranil domača tla neimenovani narod; zgodovina nam poroča le o graščakih, voditeljih. Ko je kmečko trpljenje prikipelo do vrha, so vstali Gubec, Ilija Gregorič, Pasanec. Kje pa so vsi oni, ki so zakrivali k nebu in žrtvovali življenje in imetje? Padli so, kakor pade in strohneli jesenski listje; njihovi potomci so se vrnili zopet v tlako in v trpljenje, ohranili pa so vero in upanje. Gubčev ime živi, ali brez stotin in tisočev brezimnih bi tudi ne bilo Gubca.

Ni bilo dano posameznikom, da izrazijo, kar je živele v njihovih srcih, dušah, glavah. Orali so svoja polja, opravljali svoje delo. Živeli so in umirali, ali zapuščali so svojim otrokom svoj kleni domači jezik, svojo vero in svoje upanje v odrešenje. Bili so vojska kralja Matjaža, ki v resnici ni umrla. Ohranili so nam naš narod, dokler ni našel poti v obljubljeno deželo narodne svobode.

Vsem njim mora veljati naš spomin posebno te dni.

Živeli so naši ljudje svoje bedno življenje kasneje še v tlačanstvu habsburškega nemštva. Bili so ponižani in razžaljeni, ali občutili so to ponižanje le v podzvesti. Samo kadar je trpljenje prišlo bil le presilen in prebrutalen, so si

dali duška v bolestnem kriku. Dolgo potlačeni gnjev je bruhnil na dan. In pri eni takih prilik sta padla Adamič in Lunder. Nista bila ne glasnika ne voditelja. Njuno ime je sporečilo sodnikom in potomcem šele njuna smrt. Bila sta, kar je neznan vojak, ki mu vsi evropski narodi postavljajo spomenike. Adamič in Lunder pa še nimata spomenika. To je greh nevaležnih sodnikov. Vsi neimenovani člani naroda, mrtvi in živi, kličejo po tem spomeniku, ki ne velja toliko osebam, ki pa naj bo v kamen izklesan ali v bron vlit spomin trpljenja ponižanega naroda in mejnik prekreta k njegovi skupni volji za osvoboditev.

Z odkrito glavo stojimo pred spominom vseh, ki so prešli kri v polpozabljeni dobi grozot svetovne vojne. Tudi njim ne vemo imena. Niti ne vemo, kje počivajo njih smrtni ostanki. Ali jih krije zemlja skupnih grobov, ali trohijo na širnih bojnih poljih, v zakopih in strelskih jarkih. Tudi oni, ki so šli na svetovno morišče na povetje tuje oblasti in padli za njega, so po svoje pripomogli do velikega razodetja in spoznanja, ki nam je rodilo našo svobodo.

S spoštovanjem in občudovanjem se klanjamo spominu dobrovoljcev, katerih kri je bila prelita daleč od doma za svobodno domovino. Klanjamo se spominu mučnikov, ki jim je vzel življenje tuji oblastnik v lastni domovini. Na Suhem bajeju, v Radgoni, v Judenburgu, v graških ječah in avstrijskih konfinacijskih taboriščih so pustili svoje življenje, preden so zagledale njihove hrepeneče oči svoj Kanaan. Spominjamo se z globoko hvaležnostjo onih, ki so prešli kri za svobodo zibelke našega naroda, za Koroško.

Globoko klonimo glavo pred vsemi onimi, ki počivajo v naši zemlji, pa vendar v tuji. V naši domovini, ki nam jo je vzela tuja sila. Njihova rodna, pa nesvobodna zemlja jih je sprejela v svoje krilo. Na zadnji poti pa jih ni spremljal sladki glas, v katerem jim je pela mati, tuji jezik jim je še nad grobom pokazal svojo moč.

Bratek, pa tudi sveti nam je njihov spomin.

Popotnik, postoj danes in ozri se nazaj! Ozri se pa tudi naprej in pomisli! Iz grobov klije novo življenje! In veruj ter upaj kakor so verovali in upali oni, ki spe nevzdržno spanje.

Veruj v moč in svobodo svoje domovine, v silo mladega zedinjenega naroda!

Hvaležno se spominjaj danes vere in ljubezni, dela in trpljenja onih, ki počivajo, v srcu pa si prisoj, da boš uravnal svoje delo in svoje življenje tako, da bi te bili veseli najboljši med njimi!

Desetletnica fašizma v Julijski Krašini

Preko 300 aretacij – Bivši poslanec Srebrnič znova v zaporu – Podtaknjeni komunistični letaki

Postojna, 31. oktobra. M. V vsej Julijski Krašini je zavladalo silno vznemirjenje zaradi novega preganjanja jugoslovenskega življa. Po bučnih proslavah 10-letnice fašističnega režima, ki so jih organizirali fašisti z velikanskimi stroški vzdolž vse meje in v vseh krajih Julijske Krajine, so fašistični voditelji silno ogrozili, da domače prebivalstvo ni hotelo sodelovati. Iz Ruma je prišlo povelje, da morajo fašistični voditelji povsod gledati zlasti na to, da bo domače prebivalstvo v čim večjem številu sodelovalo pri proslavi fašistične obletnice. Kljub hudi gospodarski stiski in finančnim težavam je bilo iz Ruma naročeno, naj pri tem ne štedijo ne s trudom ne s denarjem, samo da se pred zunanjim svetom pokaže, da v Italiji ni narodnih manjšin, ki bi ne bile za fašistični režim. Ta načrt fašističnega vodstva na je kljub vsem grožnjam in obljubam propadel. Domače prebivalstvo je bilo napram fašističnim proslavam povsem apatično. Pred par dnevi se je zaradi tega vršila v Trstu konferenca glavnih fašističnih voditeljev iz vse Julijske Krajine. Na tej konferenci je bilo sklenjeno, da se izvede masševna akcija. Po sumu, da so rovarili proti režimu, je bilo zadnje dni v obsejnih pokrajinah zlasti v vasih med Ilirsko Bistrico in Sv. Petrom na Krasi ter v Soški dolini aretiranih nad 300 ljudi, ki so jih odpeljali v zapore v Gorico in Trst.

Demisija Venizelosove vlade

Atene, 31. oktobra. Š. Vlada Venizelosa je podala ostavko. Predsednik republike Zaimis je poveril mandat za sestavo nove vlade voditelju monarhistične ljudske stranke Tsaldarisa, ki je bil že na zadnjem sestanku zastopnikov opozicijskih strank v petek designiran za bodočega ministrskega predsednika. Vse kaže, da Tsaldaris ne bo uspel sestaviti nove vlade, ker je proti temu Kafandaris. Zaradi tega so se razširila tudi v tisku domnevanja, da bodo razpisane nove parlamentarne volitve.

Nemčija in premirje v oboroževanju

Berlin, 31. oktobra. g. Jutri 1. novembra poteče rok, ki ga je določila skupščina Društva narodov za premirje v oboroževanju. Nemška vlada izjavlja sedaj, da ni od-

govorila na vprašanje razorožitvene konference zaradi nadaljnjega podajanja tega premirja za štiri mesece in da toliko časa ne bo odgovorila, dokler ne bo ugodno njeni zahtevi po priznanju enakopravnosti. To stališče nima niti pozitivnega niti negativnega pomena, vendar pa namestna nemška vlada ostati še nadalje pasivna v vseh vprašanih, ki se tičevo razorožitve.

Sklicanje svetovne gospodarske konference

Zeneva, 31. oktobra. s. Tajništvo Društva narodov je te dni razposlalo vabila za svetovno gospodarsko konferenco, ki bo v Londonu najbrž meseca februarja prihodnjega leta. Skupno je pozvanih 67 držav, da pošljejo svoje pooblaščenec zastopnike. Med njimi je 10 držav, ki niso članice Društva narodov.

Slatinske tablete
hušanje oastriano obo preobitno toščo in Vas napravijo vitke, mladostne in lepe.
Apoteka BAHOVEC, Ljubljana

Dogodki na dunajskih visokih šolah

Dunaj, 30. oktobra. Dunajska univerza je zopet zatvorjena. Poslopje je zastraženo s poletskimi kordoni. Zopet je okolihrano akademski svobodac, kakor jo razumovajo nemški burši.

Kdor zmed Slovencev je študiral pred vojno na dunajskih ali graških visokih šolah, je imel leto za leto prihodnje ob blizu gledati, kako se je šopila takozvana svoboda na akademskih tleh. Burševske organizacije so se smatrala za absolutne gospodarje na univerzi. Ne morda nemško dijaštvo kot celota. Baš oni, po številu najmočnejši del resne mladine, ki je univerzo smatrala kot glavno torišče izobrazbe, ki je redno poselevala predavanja, obiskovala knjižnico in seminarje in polagala izpite, na občestnost burševstva ni mela deleža. Na univerzi ni gospodarila glava, ampak barvasta kapa.

Pritožbe onih, ki so hoteli resno gojiti študije, niso mnogo padle. Odkločevala so glasila grla manjšine in naša potube in zaščite pri državnih in akademskih oblastih. Izvajali so v onem času svoj terorizem pod protivezo nacionalnega boja kot branilci nemškega značaja visokih šol. Rektor, akademski senat in varnostni organ, so kar tekmovali med seboj, kako bi se najboljši priklonili teroristom. Policija ni smela na akademsko tla. Avtonomni varnostni organi pa se tudi niso udeleževali.

Takrat je bilo avstrijskim univerzam lahko. Nemški študenti iz Avstrije so bili v veliki meri navezani na avstrijske nemške univerze. Posebno je to veljalo za Slovence, ki svojih visokih šol niso imeli. Takrat so bili burši vsemomsko usmerjeni, vzgledni in idealni, so jim bili možje kakor Schönerer in Wolf.

Danes je seveda nemškemu buršu vzorček Hitler. Pač vedno oni, ki najglasnejše kričijo in pripuščajo največ nasilja. Da je nemški burša ostal isti kakor pred vojno, dokazujejo zadnji dunajski izpiski. Hitlerjevo usmerjenj burši, nekateri v pesniških čepicah, drugi v rjavih srajcah, so uvedli zadnji čas pravo strahovlaho. Povzročali so pretepe ne le v avli, temveč tudi v slušnicah, v institutih. Oborožene gručice so hodile po hodnikih in stopnicah in napadale neoborožene posamičnike, pred vsem žide in socialne demokratke, pa tudi nemške dijakke, celo inozemce. Prišlo je do težkih poškodb.

Toda zdaj so drugi časi, kakor pred vojno. Izgovor, da je treba varovati in braniti nemški značaj dunajske univerze, je izgubil tla. Kajti karakter se od nobene strani ne oporava. Inozemski študenti pa tudi niso navezani na visoke šole, kjer ni so varni pred brutalnimi napadi. Vrh tega pa tudi niso voljni mirno prenašati brutalnosti domačih kršiteljev male Avstrije.

In tako je poslanik ameriških Zedinjenih držav osorčeno zahteval od avstrijske vlade zadostitev za ameriške študente, ki so bili napadeni in ranjeni. Rektor dunajske univerze je moral nastopiti pot spokornika in izraziti svoje občakovanje nad izbruhom nasilja na akademskih tleh. Pričakuje se tudi intervencija drugih diplomatskih zastopnikov.

Sele sedaj so akademski oblasti občutile potrebo, da nastopijo proti teroristom. Rektor dr. Abel je zatvoril univerzo in izdal proglas, ki hudo obsoja nastop hakenkrajčevskih junakov. Ali zdi se, da se bo če burševstvo rogati svojih najvišjih avtoriteti. Kajti komaj so se zaprla vrata univerze, so se začeli izgradi na tehnik in visoki šoli za zunanjo trgovino. Seveda so akademski oblasti same krive, da vlada na akademskih tleh anarhija. Škoda, leta in leta niso nikdar uveljavljale svoje disciplinske moči in tako se je razvila tradicijska praksa, da je resnični gospodar na visokih šolah samopasna manjšina organiziranih buršev, ki tudi po inteligenci in pridnosti ne prevladuje.

Razmere so dospole tako daleč, da se bo študenti, ki so bili v avstrijski in avstrijske visokih šol težko, tako ohraniti neokrnjene. Akademski svobodac pač ne predpostavljajo discipliniranosti študentov in respekt pred avtonomno avtoriteto.

Prosvetna uprava bo morala misliti na remediuro, ako noče spravljati v nevarnost slovesa svojega visokega šolstva in delati škodo vseučiliškim mestom in celim državi. Ameriški študenti se pripravljajo na to, da prekinejo študije na dunajski univerzi in se izsejijo. Na ohranitev Dunaja se pripravljajo zlasti ameriška zdravniška kolonija, ki obstoji iz več kakor 200 zdravnikov in medicincev. Zelo dvomljivo je, ali se bo mrzličnemu prizadevanju avstrijskih vladnih trgov posrečilo preprečiti to nevarnost.

Pa tudi ostali inozemci resno premišlujejo, ali se ne bi še oni pridružili ameriški vojski.

Jugoslovenci niso na Avstrijo in njene šole navezani. Saj imajo domače vsoke šole, če pa hočejo spoznati tudi inozemstvo, se jim pred vsem kaže pot v Prago in Brno. Pa tudi v ostalem inozemstvu bodo sprejeti z odprtimi rokami. Naši študenti pač nimajo povola, kerati vlogo trolejtrancev in prenašati slabe manire arogantnih komlikonov.

Dunaj, 31. okt. d. Zadnji izpiski na dunajskih visokih šolah so prišli iz vlad, da v bodoče z vsemi sredstvi prepreči ponovne spopade. Ako bo v nevarnosti življenje napadenih dijakov, ne bo več upoštevala univerzitetne avtonomije ter bo poslala v notranjost univerze policijo, da napravi zopet red in mir. Oblasti so že pozvale rektorat, naj sponozi izid preiskave o zadnjih izpiskih. Na podlagi preiskave bo policija ukrenila vse potrebno, da se povzročitelji izgrediv kaznujejo po zakonu. Na dunajski univerzi bo osnovana tudi posebna straža, ki bo pričela poslovati že prihodnji četrtak. Straža bo tvorilo 40 posvsem zanesljivih uradnikov, ki bodo imeli posebne znake in nalogo, da takoj posredujejo pri najmanjši kršitvi miru.

Prestani in ostani član Vodnikove družbe!

Tragična smrt pri prekoračenju meje

Nad Poljansko dolino je bil ustreljen neki mož, ker ni sledil pozivu straže — Natančna preiskava na kraju dogodka

Škofja Loka, 31. oktobra. Prekoračenje meje brez potnih listov je vselej zelo nevarna stvar. Obmejni organi so podnevi in ponoči budno na preži. Kljub temu, da ljudje sami to dobro vedo, se čestokrat podajajo v smrtno nevarnost in tavljajo svoje življenje na kocko. Do takega, nad vse tragičnega dogodka je prišlo v nedeljo ob 18.30 na jugoslovensko-italijanski meji v sektorju pri Kopačnici, ki spada politično upravno pod škofješko sresko izpostavo. Po prvih poročilih, ki so prispela iz Poljanske doline danes okrog poldne, je bila zadeva naslednja:

Dva moža sta na nedovoljen način prispela v Jugoslavijo in sta se v omenjenem času hotela po enakem potu vrniti v Italijo. Dvojica je bila tik d-zavne meje ko ju je opazil obmejni vojak. Ta je pozval neznanca, naj obstane. Eden je res takoj na mestu počakal, dočim drugi ni bil voljan slediti vojakovemu pozivu, marveč

je hotel nekako zagovarjati upravičenost prekoračenja državne meje brez potrebnih dokumentov. Ker možki le ni hotel počakati, je oddal vokal nanj več strelcev, ki so ga smrtno nevarno ranili. Baje je dobil 3 kroglice v trebuh in eno v glavo. Nesrečno se je zgrudil mrtov. Ker je bila popolna tema, je vojak streljal tako, da si je svetil z električno žepno svetilko.

O dogodku je uvedena natančna preiskava, da se ugotove vse podrobnosti in vzroki, ki so dovedli skupino do prekoračenja meje. Poklic ubitega ni znan — nekateri trdijo, da je gostilničar — tudi njegova identiteta trenutno še ni ugotovljena. Tragična smrt na meji je zbudila med ljudmi veliko pozornost. Danes popoldne je odpotovala iz Škofje Loke na kraj dogodaka posebna komisija, v njej sta poleg drugih vodja sreske izpostave g. Ivan Legat in sodnik okrajnega sodišča g. Ludevitič Batista. O dogodku so bila takoj obveščena tudi pristojna oblastva v Ljubljani.

Roparji iz mariborskega parka vred sodniki

Obsojeni so trije delavci, ki so oropali mešetarja Schäfferja iz Gradca

Maribor, 31. oktobra. Danes so stali pred malim kazenskim senatom 23letni pokovski pomočnik Avgust Rehernik iz Zgornje Volčine, 25letni delavec Feliks Likavec s Pobrežja in 32letni Anton Kramer iz Maribora, obdolženi na podlagi podrobnih preiskave, izjav nekaterih prič in delnega dokazanega protislovja v zagovoru, da so dogovorjeno napadli v noči na 3. maja letos v mariborskem mestnem parku v Mariboru se mudečega najemnika in konjskega mešetarja Franca Schäfferja iz Gradca ter mu uropali 50 šilingov, razen tega pa so ga občutno poškodovali na glavi.

Schäffer je prišel 2. maja iz Avstrije v Maribor, kjer je hotel nakupiti nekaj konj in jih nato izvoziti čez mejo. Popoldne se je oglašil tudi v gostilni »Pri roži« na Koroški cesti, kjer je kmalu sedel v družbi današnjih obdolžencev, ki so se z njim prav dobro razumeli, zlasti, ker jim je Schäffer zelo kavalirsko plačeval pijačo. Ponoči ko je bil Schäffer že močno vinjen, pa so vsi zapustili omenjeno gostilno in odpeljali svojega »smilega« gosta in prijatelja v mestni park, češ da ga peljejo v neko gostilno v Krčevini, kjer bo pil zelo dobro in ceneno vino. Med potjo sta se pa Kramer in Rehernik odstranila ter je spremljal Likavec svojega novo počenega prijatelja sam. Ko sta prišla globoko v mestni park, je Likavec nenadoma zažvižgal, v naslednjem hipu pa sta planila iz grmovja dva moža, ki sta Schäfferja pobila na tla in mu uropala denar. Z njima je seveda izginil tudi Likavec. Schäffer je ležal nekaj časa v nezavesti, nato pa se je zavedel in s težavo spravil s pomočjo nekaj pasantov na reševalno postajo, kjer so

ga obvezali ter mu nudili vsa potrebna pomoč. Schäffer je tedaj trdil, da mu je bilo oropanih 2400 šilingov, pozneje pa je to prekalil in povedal, da mu manjka samo 50 šilingov.

Vsi trije obdolženci so dosledno zanimali vsako krivdo, ki pa je skoro popolnoma jasna. Likavec je trdil, da je spal vsi noči doma, kar pa odločno zanika njegova gospodinja, potem neka njegova prijateljica, ki jo je naslednjega jutra srečal na cesti in jo nagovoril, naj reče vsakomur, ki bi jo vprašal, da je bil vsi noči doma, slednjič pa to zanika tudi neki delavec s katerim je nečel Likavec v isti nočtelji. Pa še neka druga priča ga je videla že ob 4. zjutraj na Glavnem trgu. Prav tako se ni posrešil tak dokaz Kramerju, ki trdi, da je snal v dvornici svoje družice v Studencih. Rehernik pa je dokazal, da je sicer bil v Grajskem kinu, ni pa dokazano, če ves čas prebistava.

Svoj čas se je razprava proti omenjeni trojici že vršila, a je bila prelozena zaradi razčiščenja novih momentov, ki so nastali v procesu. Današnje razpravo je vodil višji sodni svetnik dr. Tombak, votanta sta bila sodnika dr. Kolšek in dr. Čemer, obtožba pa je zastopal državni tožilec Sever. Sodba: Avgust Rehernik je bil obsojen na 6 let in 4 mesece robita, na trajno izgubo častnih državljanških pravic in na odkodno 50 šilingov. Feliks Likavec in Anton Kramer sta pa bila obsojena vsak na 6 let robita in trajno izgubo častnih državljanških pravic, po prestani kazni pa bodo vsi trije obsojenci izgnani iz Maribora. S kaznijo niso bili zadovoljni in so prijavi pri-

Nevaren požar na Golici pri Konjicah

Konjice, 31. oktobra. Prebivalstvo našega trga je sedelo te dni pri obedu, ko je rog gasilnega društva naznanil ogenj v bližini trga. Veliki ognjeni jeziki so švigali proti nobu v smeri Tepanj in že so se slišali klici, da gori Golica. Gasilci so bili v trenutku zbrani in so pohitili z motorno brigadno na kraj požara, kjer so našli kozolet goljskega gradu v plamenih in je grozila velika nevarnost sosednjemu gospodarskemu poslopiju, v katerem je vsa zaloga sena, slame in žita goljske graščakinje g. Hertlove. V nevarnosti je bil tudi grad sam. Z nadloveskim naporom so gasilci neprestano obilivali gospodarsko poslopje in po skoro polurnem trudu se jim je posrečilo odstraniti nevarnost za razširjenje požara. Vode v graščinskem vodovodu in v obeh vodnjakih je zmanjkalo in sreča je bila, da je bil zaradi deževja v zadnjih dneh narasel mimo gradu tekoči potok Bezina, iz katerega je motorna brigadna moža črpali nadaljnjo vodo za gašenje.

Kozolet je pogorel do tal. V njem se je nahajal pridelek letošnjega fižola in ajde. Pod kozoletom sta stala s temi pridelemi napolnjena vozova, ki sta tudi zgorela, ker jih ni bilo mogoče več potegniti izpod kozoleta. Na kozoletu samem je bila zaloga sena tukajšnjeje odvjetnika g. dr. Rudolfa Iva, ki je seveda tudi postal žrtev nesreče. Pod kozoletom so bile urejene drvarnice najemnikov, ki stanujejo v stranskih poslopijih graščine. Tem je seveda zgorela vsa zaloga drv za letošnjo zimo. Zlasti je hudo prizadet najemnik, upokojen orožniški komandir g. Krivec. Kozolet je imela lastnica graščakinja g. Klavdija Hertlova zavarovana, vendar ne bo zavarovalnica krila škodo.

Kako je nastal požar, je še nepojasnjeno. Se pol ure pred nastankom požara so delavci delali v bližini, ne da bi opazili kaj sumljivega.

Zopet velik požar v Župečji vasi

Putj, 31. oktobra. V Župečji vasi je bil na dnevnem redu. Tako je te dni spet nastal požar, in sicer pri posestniku Francu Zunkoviču. Ogenj je objel gospodarsko poslopje, obstoječe iz skednja, kolarnice in listnjaka, ter ga upopelil do tal. V zgradbi je zgorelo 10 stotov sena in 14 stotov slame, tako da znaša skupna škoda okoli 30.000 Din. Škoda je k sreči krata z zavarovalnino.

V kritičnem času ni bilo ne v vasi in ne v bližini posvetva opaziti nikake sumljive osebe. Domačija je ograjena s plotom in bi moral vsak tujec pasirati stanovanjsko hišo, pri kateri je prikljen hud pes. Zato torej o požigu po zlobni roki v tem primeru ni govora. Kako je nastal požar, še ni jasno.

Požrtvovalnosti gasilcev od Sv. Lovrenca in Mihovceve se je zahvaliti, da je bila otvarovana pred ognjem stanovanjska hiša. Zunkoviču je že letos v septembru pogorela ena stanovanjska koča.

Zaprisega nove čl. vlade

Praga, 31. oktobra. AA. Včeraj je pred sednik češkoslovaške republike Messaryk sprejel predsednika nove vlade Malypetra in člane vlade. Pri tej priliki je bila nova češkoslovaška vlada zaprisežena.

Dramatičen prizor na sodišču

Nova mesto, 31. oktobra.

Letošnjo nedeljo 5. julija se je odigrala v vasi Čenušah pri Krškem družinska tragedija, pri kateri so bili udeleženi kočari-ka Marija Sotlarjeva, njen preko 30 let stari sin Franc in njegov 70-letni stric, posestnik Rudolf Lipar. Posestnik Lipar se je ta dan mudil v koči pri svoji sestri Mariji. Med njima je prišlo zaradi nekih malenkosti do prepira in se je Lipar dejansko lotil sestro. Zenoica je pričela klicati na pomoč in je na njen krik prihitel v kočo sin Franc, oborožen s kolom, s katerim je udaril strica Liparja po glavi s tako močjo, da je starce obledel z razbito lobanjo. Vsečega med življenjem in smrtjo so Liparja pripeljali v krško bolnico, kjer so mu po večkratnih težkih operacijah, pri katerih se je izmed tisoč prizemov močeno neseči le ena, rešili bedno življenje. Vendar na trdi mož hude posledice, ohromel je na desni strani života.

Pri današnji razpravi v Novem mestu se je ohromeli starček odrekal pričevanju v korist obtoženemu nečaku Francu, ki je v joku skesan priznal nemišljeni dejanje, storjeno v razburjenosti in nerazodnosti. Ko so sodniki videli pri Linariju na levi strani glave, nad ušesom, posledico hudega udara, je predsednik senata obtožencu dejal, da si je domala priušil smrtno kazen. Ob teh besedah je obtožencova mati globoko vzdihnila in se je že tudi zgrudila iz sodne klopi na tla. Sin je takoj skočil k onesvečeni materi na pomoč, k njej na sta pobihala tudi oba navzoča zdravnik izvedenca, gg. sreči sanitetni referent dr. Viktor Gregorič in dr. Marjan Polenssek. Po potrebni pomoči sta jo zonet osvestila. Sodisce, ki je učeštevato vse okolišne okoliščine in izjavo posestnika Linarija, da nečaku dejanje popolnoma oprosti, je Franceta sicer obsodilo na leto dni ječe, vendar pogojno za dobo 4 let. Mora na plačati stroške kazenskega postopovanja in 2325 Din bolnice v Krškem za Linarijevo zdravljenje. Franc je bil z milo kaznijo povsem zadovoljen, naker so vsi trije složni zapustili sodno dvorano.

Druge razprave se je nato bavila z mnogimi tatvinami in drugimi pretečskimi mladolenskega člana neke družbe iz Gobra pri Senciču in so mladolenske krivice v vnoševanju enajslabšega vzgojnega okolja izročili državnemu vzgojevališču.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Oblačno, mestoma deževno. Situacija včas raznjega dne: široko področje nizkega pritiska prevladuje nad večjim delom kontinenta, posebno na nad severozapadno, centralno in jugovzhodno Evropo. Samo v Sna-nili imajo relativno višji pritisk. Zato prevladuje v Evropi slabo vreme. Pritisk je znatno nadel ker se je ojačila sekundarna depresija nad Jadrnom in sicer za 5 do 11 mm, najbolj v severozapadnih, manj v južnih in vzhodnih krajih države. Temperat-ure so ostale nespremenjene v srednjem in južnem Primorju, drugod pa so narasle za 1 do 5 stopinj, najbolj v zapadni Hrvaški in na vzhodu.

Dunajska vremenska napoved za torek: Večinoma oblačno, od časa do časa nadavne, zlasti v južnih in vzhodnih Alpah.

Naši kraji in ljudje

Alojz Gradnik

Zadnji prag

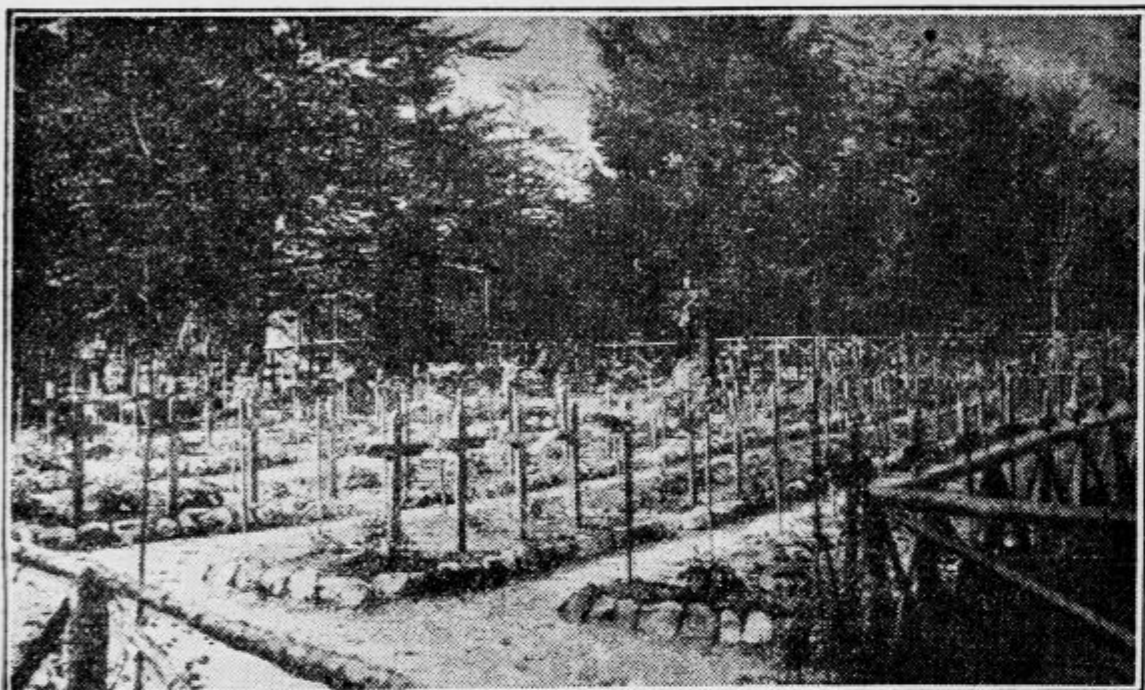
To zadnji dom je tvoj in zadnji prag in zadnje duri so in zadnji ključ: pozdravi dan in vzemi v roke luč, da ti svetila bo na potu v mrak.

Vse lažji zdaj bo tvojih nog korak, ne boš več vedel, kaj je šum besed, kaj so prepadi duše in kaj sled okov srca in strup krvavih srag.

Verige snemi: v Smrti kraljevini zdaj ne boš drugim več, ne sebi rob in kraljem boš enakoureden drug.

Če bolečine te je rezal plug, tvoj grob bo senčil zlatih klasov snop in kruh na mizi boš nas vseh družini.

Bohinj v pripravi za zimsko sezono



Vojaske pokopališče nad Zlatorogom je tudi letos skrbno okrašeno za praznik Vseh svetih



Sveti Janez v jeseni

Bohinj, 31. oktobra.

Brez vsakega posebnega doživljanja preživljamo mrtvo sezono in pričakujemo skorajšnje zime. Bohinj se nanjo pripravlja. Že ob prvem snegu se pričnejo smučarski tečaji, ki bodo trajali vso zimo. Zanimanje za ta lepi in zdravi sport je našlo vnete pripadnike tudi med preprostim ljudstvom. Ali se bodo vršile letos državne in druge tekme v Bohinju, še ne vemo. Upamo pa, da se bodo pristojni činitelji glede na vsakoletne ugodne snežne razmere pri nas odločili gotovo za Bohinj. Znižana železniška vozna cena bo omogočila tudi manj situiranim smučarjem posest Bohinja. V decembru, januarju in februarju imajo posetniki ob desetdnevnem bivanju, od 26. decembra do 17. januarja pa že pri petdnevem bivanju pravico do brezplačnega povratka. Na pla-

ninah Laz, Jezero in Čekovnik je več posetnikov zboljalo planinske stanove za prenočevanje in bodo na razpolago onim smučarjem, ki ljubijo visokogorske terene. Tujih gostov tačas Bohinj nima. V naši sredi biva kot stalen gost Nj. kralj. Visočanstvo knez Pavle, ki ostane pri nas do pozne jeseni. To je najboljši dokaz, kako se je Bohinj visokemu gostu priljubil.

Na obnovljenem vojaškem pokopališču nad Zlatorogom bo maša zadušnica 3. novembra. Vsak, ki pride v Bohinj, naj si ne pozabi ogledati vzorno urejena pokopališča.

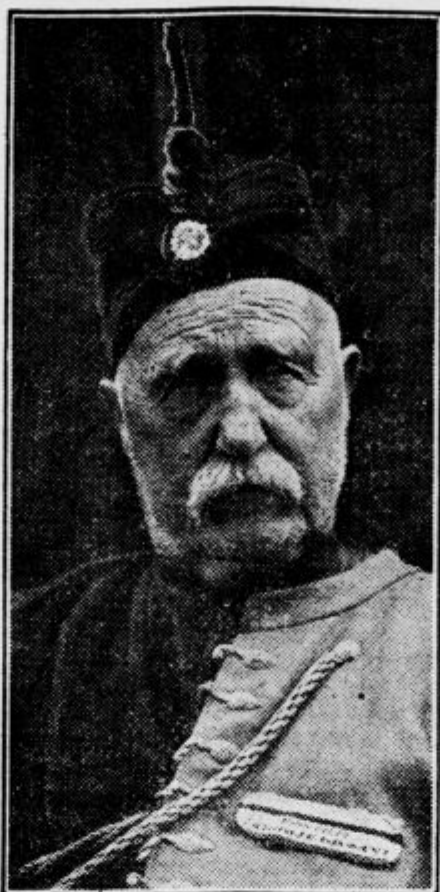
Smrt vzornega narodnjaka

Zagorje, 31. oktobra. Davi je v Toplicah zatisnil oči upokojeni računski vodja bratovske skladnice in posestnik g. Lavoslav Jerin v 77. letu starosti. Zagorska dolina je z njim izgubila blagega moža in poštenjaka. V dolini skoro ni bilo človeka, ki ga ne bi poznal, saj so ljudje vedno iskali pri njem nasveta in pomoči, posebno še staroupokojeni rudarji in vdove. Skromen in nesebičen ni iskal ne dobička ne časti za svoje delo. Ves čas svojega življenja je neopogljivo stal v naprednih vrstah ter deloval pri raznih prosvetnih in humanitarnih društvih. Posebno mu je bil pri srcu Sokol, katerega soustanovitelj je bil. Nekaj časa je Sokolu tudi podstarostoval.

Ker je bil odločen narodnjak, so ga oblasti v stari Avstriji imela hudo na piki. Že v balkanski vojni je javno pokazal sim-

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespajanju, utrujenosti, pibitosti, tesnobe, imamo v naravni »Franz Josefovici grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefovica« voda sigurno pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefovica« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

petijo do Srbije in je v tem duhu napisal več člankov v takratnem listu »Dnevno«. Posebno so avstrijska oblastva pazila nanj, ko je njegov sin Jurče, gimnazijski abiturient in član Sokola I. v Ljubljani, sklenil oditi kot telovadni učitelj v Krivo Palancko, pa ga oblastva niso pustila. Ker ta ni dobil potnega lista, je preplaval Drino in stopil na srbska tla. Stráža je streljala nanj, a ga ni zadela. Padel pa je kot srbski do-



brotovljec 16. septembra 1916 na Kajmakčalanu. Eden sinov, posojilniški uradnik v Celju g. Lojze, je znan kot sokolski telovadec in načelnik celjske župe. Sin g. Albert je šolski upravitelj pri Sv. Lovrencu pri Storah. Pokojnikove tri hčerke so vse vnete sokolske delavke. V svetovni vojni je pokojnik brez strahu kazal simpatije do srbske vojske in delal propagando med ljudstvom za današnjo Jugoslavijo. Zaradi tega so mu dali naziv Pašić, na kar je bil zelo ponosen.

Pred 14 dnevi je pokojnik tako oslabil, da je moral opustiti svoj dnevni sprehod.

Pojoca mladež pojde v Zagreb

Kaj vse so si trboveljski slavčki prislužili s petjem — Za Zagreb so pripravili povsem nov program

Ljubljana, 31. oktobra. Prihodnjo roboto bodo nastopili trboveljski slavčki v Trbovljah. Mladinski pevski zbor Trbovlje - Vode pozna že vsa Slovenija, saj so peli že v vseh večjih krajih. Vzljubili so jih tudi v Beogradu in prepričani smo, da se bodo ob njihovem gostolenju navdušili tudi v Zagrebu.

Srečam v ljubljanski kavarni dirigenta učitelja g. Avgusta Šuligoja. Z največjo vneto pripravo nastop svojih otrok v Zagrebu in komaj, da si je utegnil ukrasti pol ure, da sva pokramljala o trboveljskih slavčkih, o prvem slovenskem mladinskem zboru, ki se je povzpela na umetniško višino in si pridobil tako obsežne simpatije.

— Kaj vas je napotilo, da ste ustanovili mladinski pevski zbor v Trbovljah?

— Tak zbor sem imel že v zasodnem ozemlju, kjer sem vztrajal do l. 1927. Bakulov zbor v Pragi in pa Wiener Sängerknaben so me pa navdušili, da sem v Trbovljah začel gojiti le sodobno mladinsko glasbo. Na to me je pa opozorila krasna zbirka mladinskih skladb, ki jo je izdal prof. Srečko Kumar.

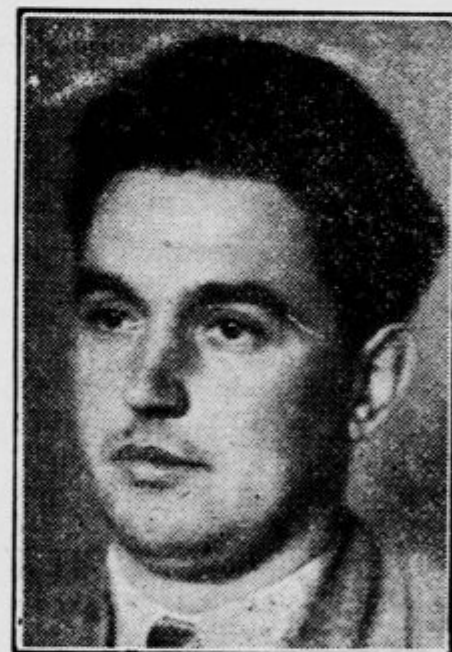
— Kdo vas je podpiral pri ustanavljanju zbora?

— Pred vsem prof. Srečko Kumar, ki mi je nudil tudi največ glasbene izobrazbe. Pa tu še upravitelja g. Bučar in ga. Grilčeva ter ravnatelj meščanske šole v Trbovljah g. Moll, ki je nadarjen glasbeni učitelj.

— O vašem moralnem uspehu pričajo kritike; kaj pa gnotni uspeh?

— V pretekli sezoni nam je bila usoda tudi v tem pogledu naklonjena. Z dobičkom vseh koncertov smo mogli nuditi vsem 110 pevcev, ki so večina sinovi bednih trboveljskih rudarjev, trimesečne počitnice ob morju, nad polovico največje dece je dobila obleko in obutev, 90 otrok je dobivalo v počitnicah vsak dan pol litra mleka in hleb kruha. Razen tega smo iz dohodkov nekaterim plačali šolnino, a vsem otrokom iz meščanske šole, katerih je ena tretjina v zboru, smo preskrbeli vse šolske potrebščine. Seveda je naše stremenje, da bi mogli nuditi vsem trboveljskim šolskim otrokom, ki jih je okoli 2200, in od kate-

rik sta dve tretjini potrebni vse pomoči. Kadar nam bo to mogoče, bo nepotreben tudi mladinski zbor iz gorenjih Trbovelj, ki upamo, nudi sedaj pomoč svojim revnim pevcem iz dohodkov svojih prireditev.



Avgust Šuligoj

— V Mariboru ste imeli izreden uspeh?

— Da, Maribor je bil druga Ljubljana. Dvorana je bila do poslednjega kotička zasedena in s tem je vse povedano. Učiteljstvo v glavnem aranžiralo naše koncerte in tako pomagalo do uspeha. Za naše koncerte se zanimajo vsi sloji, zastopani so vedno predstavniki civilnih, cerkvenih in vojaških oblastev. Na naših koncertih vidiš delavca in inteligenta, mlado in staro, kmeta in meščana.

— S čim se boste predstavili zagrebškemu občinstvu?

Na programu za Zagreb imamo slovenske, hrvatske in srbske skladbe, ki bodo to pot prvič izvajale. Zastopanih je deset skladateljev, ki žive vsi razen Mokranjca, tako: Adamič, Kogoj, Premrl, Mirk, Grgošević, Tajčević, Požaić in Matetič. Zave-



Jaz bi si tudi želela kaj takšnega! • „Saj ni nov, samo oprala sem si ga, da je kakor nov!“ • Opran je samo? Ni mogoče! • „Vidite, jaz si tudi ne morem omisliti veliko novega. Zato perem vse svoje reči z Luxom. In vse je kakor novo, če perem



damo se, da bomo s tem koncertom stopili tudi pred najstrožjo glasbeno kritiko v Jugoslaviji. Doslej smo obiskali že vso Slovenijo, ki nas dobro pozna, v Beogradu smo priredili pomladni dva koncerta, med počitnicami na morju smo pa zahvali s pesmi domačine in tudi tujce, ki so se zlasti navdušili za Adamiča, Mirka, Grgoševiča in Mokranjca.

Tragična smrt živčnobolnega moža

Ljubljana, 31. oktobra.

V poljskem okraju in v Hradeckega vasi je danes globoko pretresla vest, da si je končal življenje prejemnik Dohodarstvenega urada 58-letni Ivan Benedik, stanujoč v hiši poleg mosta, v kateri se nahaja tudi mitnica.

Benedik je bil že dalje časa hudo potr. Zaradi živčne bolezni je iskal pomoči pri raznih zdravnikih, ki pa mu niso mogli pomagati. Bel je mračen in strit v službi, se bolj pa je prišla do veljave njegova bolezen doma in o krogu njegovih prijateljev. V soboto je šel zgodaj spat in je celo naročil svoji soprogi, naj ga zbudi zgodaj jutraj, češ, da ima v pisarni mnogo dela. Žena se je držala njegovega naročila in je moža res tudi pravočasno zbudila. Benedik je odšel iz svojega stanovanja v pisarniške prostore, nato pa je na lepem izgubil. Šele okrog 7. u. je žena stopila po opravku v klet, je našla nesrečnega soproga — že mrtvega poleg vrat.

Žena je takoj poklicala druge stranke, nakar so pozvali zdravnika dr. Misa, ki je prihitel nemudoma. Bila pa je vsaka pomoč zaman. Truplo so po ogledu prenesli v pokojniško stanovanje, od koder se bo vršil pogreb na pokopališče Sv. Križa. Nesrečni Benedik, ki je bil po značaju zelo dober in soliden človek, je obupal najbrž v trenutni duševni zmedenosti.

Vlom v kmetijsko zadrugo

Videm - Dobropolje, 31. oktobra.

V noči na 29. oktobra je bilo vlomljeno v prodajalne prostore tukajšnjega Kmetijskega društva. To je že drugi vlom letos v iste prostore. Vse kaže, da je bil vlomlec obakrat en in isti.

Tat je ukradel nekaj sto dinarjev gotovine, kolo in še nekaj drugih predmetov. Ugotoviti se je moglo, da je nesel vlomlec dva zavitka proti Grosuplju. Kolo je moral skriti nekje pred prvo vasjo v gozdu, ker ga ni imel več s seboj. Sled je precej jasna in je mnogo upanja, da bodo naši vajtrajni orožniki imeli storilca morda že prej v rokah kakor bo ta članek objavljen. Zadruga je zavarovana proti vladu.

KULTURNI PREGLED

„Nasedli brod“ Toneta Seliskarja

Obisk pri piscu novega slovenskega romana

Tone Seliskar, eden najmarkantnejših pesnikov naše povojne književnosti, je pravkar objavil v založbi Tiskovne zadruge svoje novi roman »Nasedli brod«. Avtor zbirke »Trbovlje«, ki je pesniško najsočnejši plod proletarske smeri v naši poeziji, se je zadnja leta oglašal v »Ljubljanskem Zvonu« z značilnimi novelami, dočim so ameriški listi že prej priobčevali njegovo prozo, ki si je pridobila med našimi izseljenci onkraj Oceana precejšen sloves. Med tem mu je dozoroval veliki tekst: lani je zasnoval roman »Nasedli brod«, letos ga je napisal. Tako se je po daljšem presledku zopet pojavil na našem književnem trgu nov obsežen slovenski roman. V poplavi prevodov iz tujih književnosti je to izvirno domače delo dožudek, ki je vreden tudi pozornosti širokega občinstva, saj obravnava značilno dobo našega narodnega življenja in razčlenja pojave, ki segajo v sedanost.

Obiskal sem g. Seliskarja na njegovem stanovanju v veliki občinski hiši na Poljanah. Soba, ki je okusno okrašena z mnogimi originalni slovenskih umetnikov — avtor »Nasedlega broda« je častilec naše likovne umetnosti in duša »Umetniške Matice« — je dajala najnemu sestaniku prav prijetno okolje. O literaturi, se mi zdi, najlažje kramljaš med knjigami in lepimi slikami...

Najprej, kajpak, nekaj o »Nasedlem brodu«.

G. Seliskar je izjavil o svojem romanu to-le:

— Snov za ta roman sem našel v svoji neposredni bližini, tako da sem jo dodobra spoznal od vseh strani. Snov sem vzel iz resničnega življenja, vsi moji »junaki« so ustvarjeni po živih modelih. Za nič na svetu bi se ne maral lotiti snovi, ki bi jo samo površno poznal. Že več let sem se pečal z mislijo, da bi pisal veliko prozo. Od mnogih načrtov sem se odločil za »Nasedli brod«, ker mi je bil od vseh zamislov najbližji, najbolj viden in dostopen. Večina tega romana, ki sem ga razdelil v tri značilne dobe — v čas pred vojno, v vojno viro in v leta po vojni, je zgoščena v življenje zakonec Ane in Justina. Tipi vseh ljudi mojega romana so malomeščanski: mali trgovci, gostilničarji, premožni kmetje, trgovski potniki, študentje, potem pa je v romanu cela vrsta silhuete: vojaki, oficirji, zdravniki, prostitutke, vojni ujetniki, begunski, stari in mladi. Če izločim iz vseh teh najvažnejše osebe romana, tedaj so te-le: Adam, tovarniški predelavec, skrbni oče številne družine; Justin, njegov sin je izučen trgovista in je vojak pred vojno, potem mali trgovec, je na fronti, v bolnici, v labo-

rišču za vojne ujetnike, po vodni verižnici, posestnik, pianec in paraličnik; Ane, njegova žena, hči bankrotiranega lesnega trgovca, mati dveh otrok; Dolinar, njen oče, lesni



trgovec, oderuh, požigalec in samofilelec; Marta, učiteljica, žena kmetovalca Jošta, Justinova prijateljica; Kristina, prostitutka in sestra Rdečega križa; Wydra, slikar, prapotiščak in Anin ljubimec; Gorjup, teolog,

poznejše medicince in Anin ljubimec; Nastja, begunka, Justinova priateljica. Dejanja se vrste zdaj v vojašnici, potem v javni hiši, na kmetiji, na žagi, na fronti, v gostilni, v bolnici, v fabriki, v laborišču in še mnogokje. Naj še omenim kraje: Ljubljana, Celje, Savinjska dolina, Gradec, galska fronta, etapa na Krasu, Brežice. Toda da se vrnem k vsebini. V obliki zakonskega življenja Ane in Justina, ki sta oba z vsemi drugimi ljudmi vred, ki nastopajo v romanu, izvzemši Marte in Jošta, tipična pripadnika malomeščanstva, slikam krizo sodobnega zakona in družine. Justinov zakon je započel in zgrajen kakor večina zakonov v sodobni družbi. Moji ljudje žive v romanu kakor v resnici: ženilo se, rode otroke, hrepene po bogastvu, v katerem vidijo vso srečo na zemlji, so razočarani, drug drugega varajo, pijančujejo, se vlačugajo, požigajo in se ubijajo samo iz nagiba, da se obdrže na površju družbe, kjer ti ljudje drugače niti ževeti ne morejo, kakaj ta družba bi jih sicer izobčila ali pa vsaj osmešila. Zato nisem samo pisal dejanja za dejanjem, nisem samo slikal, kajti takšnih romanov, v katerih nam je podana zgolj sama gola vsebina, je nešte. V romanu obtožujem! Ne moje ljudi, obtožujem sistem ustroja, ki je napravil iz teh ljudi požigalce, prostitutke, prapalice — obtožujem sistem in vse njegove pojave: silo, lakomnost, krvočelnost, vojno, razuzdanost, prostitucijo. In sredi tega je postavljen zakon in družina. Mož in žena in otroci, ki se zaman olupajo tega zla. »Nasedli brod« je torej socialno poudarjen roman!

Od tod je prešel razgovor k drugim vpra-

šanjem. Kako je s poezijo Ali boste kmalu izdali novo zbirko? Kako je z Vašim pesniškim razvojem od »Trbovelj« do danes?



Immanuel Kant

je zelo čislal kavo. Vendar je smatral njeno olje za škodljivo ter je kavo popolnoma odklanjal.

Takrat še ni bil znan kofein, pravi vzrok čestot škodljivih učinkov kave.

Po slabih izkušnjah, ki jih je imel Kant s kavo, lahko presodimo, s kakšnim navdušenjem bi pil kavo Hag.

Kava Hag je najfinejša zrna kava, ki je je sploh dobiti, toda oproščena kofeina, za tegadelj popolnoma neškodljiva vsakomur, bodisi zdrav ali bolan, bodisi mlad ali star.

Ako se kava Hag kje še ne dobi, prosimo, da pišete na:

Kava Hag d. d., Zagreb, Kaptol 10.

Sadni Sejem

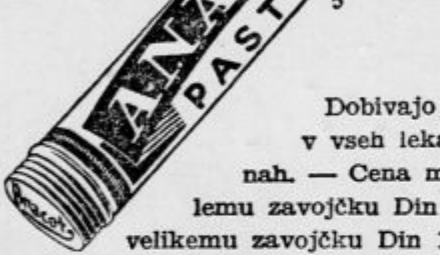
od 5.-7. novembra
na Ljubljanskem velesejmuPoslužite se te prilike za nakup sadja za
zimo po ugodnih cenah. 12786

Domače vesti

Za vse one spoštovane naročnike, ki jim je potekla naročnina, je uprava »Jutra« v današnji številki priložila položnice in jih prosi, naj blagovolijo po njih obnoviti naročnino za mesec november. Prosimo vse, naj zaradi olajšanja poslovanja in zaradi reda v dostavljanju lista nakažejo naročnino v teku prvih dni v mesecu in blagovolijo hkrati poravnati tudi morebitne zaostanke. Pravočasno plačilo naročnine je v interesu naročnikov samih, ker velja, kakor znano, »Jutrovo« zavarovanje za primer smrtne nesreče zaradi nezgode samo za one naročnike, ki so poravnali naročnino vsaj za ves čas do 14 dni pred nezgodo. — Uprava »Jutra«.

Usta in grlo

so pot, po katerem prihajajo klice bolezni v naše telo. Otroke varujejo nalezljivih bolezni vratu in grla okusur.



Dobivajo se
v vseh lekarnah. — Cena malemu zavojčku Din 8,
velikemu zavojčku Din 15.

Zaradi praznika vsen svet bo izšla prihodnja številka »Jutra« v četrtek. Današnja številka obsega 10 strani.

Sinclair pride v Jugoslavijo. Naš rojak G. Louis Adamič, znani ameriški pisatelj, ki je letos posetil staro domovino in se v zadnjem času mudi v Dubrovniku, je nedavno prejel pismo znamenitega ameriškega pisatelja Uptona Sinclairja, ki mu javlja, da namerava še letos ali vsaj prihodnjo pomlad priti v Jugoslavijo, kjer se bo mudi več mesecev. V spremstvu rojaka Adamiča bo Sinclair posetil razne kraje naše države.

Slovo našega poslanika v Argentini. Kakor poročajo v Buenos Airesu izhajajoča »Domovina«, je pretekli mesec naš bivši tamkajšnji poslanik dr. Ivan Švegel privedel v Jockey Clubu poslovilni banket, katerega so se udeležili ugledne osebnosti argentinske republike in več tujih diplomatov. V svojem posebnem govoru je dr. Švegel izrazil hvaležnost N. Vel. kralju Aleksandru, da je dal njemu, ki je dolgo vrsto let preživel v Severni Ameriki priliko, spoznati se tudi z razmerami Južne Amerike in zlasti Argentine, v kateri je veliko število naših rojakov našlo svojo drugo domovino. Dvignil je čašo na zdravje predsednika republike ter za napredek in blaginjo Argentine. Za zdravico se je dr. Švegel zahvalil argen-

Elitni
kino Matica

Najgrandioznejši vefilm vseh časov!

Po znamenitem romanu pisatelja

HENRIKA
SIENKIEWICZA

Quo vadis?

Preganjanje kristjanov pod rimskim cesarjem Neronom. — Nad 50.000 sodelujočih

Predstave ob 3., 5., 8 in 10 zvečer

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.

Tel. 2124

tinski minister vnanjih zadev dr. Saverda Lamas ter zaključil svoj govor s pozdravom našemu vladarju.

Pomembna slavnost v Splitu. Ob prihodnji proslavi petdesetletnice, odkar je splitska mestna občina prešla v hrvatske roke, je vsem udeležencem dovoljena četrtninska vozna cena na železnicih, na lad-jah Jadranske in Dubrovačke plovnice pa po površini cene. Popust na železnici velja za dobo od 7. do 14. novembra, na lad-jah pa za dobo od 5. do 13. novembra. Legitima-cije izdaja Splitski savez za unaprednje-nje turizma, lahko pa se dobe pri vseh podružnicah »Putnika«. Za legitimacije je potreben petst železniške postaje, za po-vratek pa potrdilo o udeležbi na proslavi v Splitu poleg žiga železniške postaje.

Vojaške vesti. Z naredbo ministra vojske in mornarice so imenovani: slušatelj višje šole vojne akademije artiljerijski kapetan 2. razreda Dragotin Dogan za komandirja 1. baterije artiljerijskega polka I. armijske oblasti; nižji vojaški uradnik ekonomske stroke Ivan Varšek za vršilca dolžnosti blagajnika 2. konjiškega polka kraljeve garde; artiljerijski podporočnik Ludovik Čuček pa za pomočnika referenta artiljerije pri komandi dravske divizijske oblasti. Poročnik korvete Fran Prelog, absolvent hidroizvidniške tečaja, je pridružen na službo-zanje šolski hidroekskadri, poročnika fregate Franc Raus in Ivan Gašperin, oba doslej na službovanju pri komandi pomorsko-zrakoplovne šole, pa sta kot hidroizvidnika pridružena 21. hidroekskadri. Kot pripravnika za generalštabno stroko sta sprejeta artiljerijski poročnik Ivan Babič in pehotni poročnik Ermin Rataj, artiljerijski poročnik Dragotin Prosen pa je sprejet za slušatelja višje vojne geodetske šole. Sanitetnemu poročniku Janezu Gantarju je odobrena poroka z gospodično Gozomiljo Gorjančev, hčerko profesorja Martina Gorjanca v Ljubljani.

Promocija dveh Slovencev v Zagrebu. Na medicinski fakulteti zagrebske univerze sta včeraj promovirala za doktorja vsega zdravstva gg. Miroslav Hribar in Marijan Svetlič, oba iz Ljubljane. Čestitamo!

Sestanek pogodbenih poštarske dravske banovine. V nedeljo 6. novembra br. estanek v Matiboru pri »Orlu«. Začetek ob 16. Govoril bo g. Engelmann. Legitimacije za čet-trinsko vojnjo se dobe pri poverjeništvu v Cirkoveh za ceno 5 Din.

Redna služba božja na Smarni gori ob nedeljah in praznikih se bo danes za letos zaključila, vendar bo pa ob ugodnem vremenu sv. maša 8. decembra, 25. decembra, 1. januarja in 2. februarja. In sicer ob navadni uri. Kdaj se bo spet pomladi pričela redna služba božja, bo javljeno v časopisih.

Igra narave. G. orožniški komandir iz St. Vida nad Ljubljano nam je prinesel užiti goban (jurček), ki ima na klobuku dobro razvitega mladiča. Ta fenomen je razlagati tako, da se je micerl (pajčevina) nrežica (v zemlji) raztezal po strnem pobočju, najbrž v melju nad kolovozom ali potom v gozdu.

Zagrebski zoološki vrt se je te dni pomnožil za zanimiv eksperiment iz živalskega carstva. Baron Born od Sv. Ane pri Trzinu je zoološkomu vrtu poklonil mladega alpskega kozoroga.

Poročila sta se v nedeljo v Beogradu g. Miodrag Vuković, carinski uradnik in sedč. Erna Uršičeva iz Laškega. Bilo srečno!

Avtomobilska nesreča bana dunavske banovine. Na povratku iz Sente, kjer se je udeležil slavnostnega odprtega spomenika kralju Petru, se je v nedeljo ponesrečil ban dunavske banovine g. Nikolić. V bližini Petrovega Sela je na vožnji proti Novemu Sadu njegov avtomobil treščil v

NACE NAROB. tapetnik, Ljubljana
Gospodstvska cesta 16 (pri Levu) 225
Urbas Marija nasl., najfinije kranjske klo-base, Ljubljana, Komenskega 16. Tel. 2865

Na grobovih ljudstva bo obilo,

danes tja hiti kdorkoli more.

A potem na malo okrepčilo

K Slamiču naj v mirne gre prostore!

1275

Predpogoj Vašega zdravja

so visokokvalitetni čevljiarski izdelki

tvrdke

A. Žibert, Ljubljana

Prešernova ulica

Snežke, galoše, športni, promenadni in

plesni čevlji modernih oblik.

Velika izbira! 12696

Nizke cene!

POURSNIKE, OBLEKE itd.

za gospode in otroke nudi najugodnejše
J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova 12.

brzojavni drog, tako da je bara in šoferja v roku vrglo iz avtomobila. Ban si je zlo-mil desno nogo, šofer pa je dobil nevarne notranje poškodbe. Bana so prepeljali v sanatorij v Starem Bečju, šoferja pa v novosadsko bolnico. Nesreča ee je zgodila zaradi tega, ker je počila desna guma.

Novi grobovi. V ljubljanski bolnici je umrl upokojeni šolski upravitelj g. Luka Blejček. Pogreb zaslužnega moža bo jutri ob pol 16. izpred bolniške mrtvašnice k Sv. Križu. — V Vučenju je umrla učiteljica gđ. Zlatka Serajnikova. K večnemu počitku jo bodo položili jutri ob 16. na omdolnem pokopališču. — Pokojni-ma blag spomin, žalostnim naše iskreno sožalje!

DR. ČERNETOV POSLOVNI KOLEDAR
IN ADRESAR ZA 1933 DIN 30. (DVOR-
NI TRG II.)

Na grobu moža je umrla. Na zagreb-skem centralnem pokopališču je v nedeljo popoldne vdova po natfotaru Ana Cvitko-vičeva posetila grob svojega moža. Nene-dno je razžalosteni ženi postalo slabo ter se je nezvestna zgrudila na tla. Posetnik grobov so ji prikočili na pomoč ter pokli-cali reševalno društvo. Preden pa je pri-spel avto reševalnega društva, je nesrečna žena izdihnila. Zadelo jo je kap.

Kadar se odločite za
trajno ONDULACIJO

tedaj si boste to dali narediti samo
v česalnici »VESNA«, last. Olga Gorázd
Beethovnova ulica (Dunav)

Smrtna nesreča na cesti. Preteklo sredo se je po državni cesti proti Ormožu peljal z dvema konjema posestnik Torič iz Fran-kovec. Nasproti mu je privozil neki do se-daj še neznan avto. Konja sta se avta ustrašila in zavrtila. V kritičnem trenutku pa se je približala ššletna zasebnica Marija Can-kova, ki sta jo konja podrla na tla ter je šel preko nje voz. En konj jo je s kopitom udaril tako močno po glavi, da je pri priči obležala mrtva. V zadevi se vrši preiskava.

Magazin Teokarović, Gradišče, javlja, da je dobil iz to-varne sledečo brzojavko:
„Prodajte zopet po starih cenah!“

Uradnik z lažnim izpričevalom. Sreski načelnik v Novem Bečju je državnemu pravdniku v Velikem Bečkereku ova-dil Čedomira Marjanovića, bivšega mestnega tajnika, ki se je poslužil lažnega izpričeva-lja, da je absolvirat gimnazijo v Senju. Uradno pa se je dognalo, da Čedomir Marjanović sploh ni bil vpisan kot dijak na senjski gimnaziji. V zaporu je Marja-nović priznal, da je izpričevalo dobil od neke osebe, ki je že bila obsojena zaradi falzifikacije spričeval.

Hudo kaljenje povzroča tvorbo rumenih, rjavih in črnih naslag na zobeh. Za kadič-ke in kadičke je zato neobhodno potrebno, da si odobijo redno večkrat na dan z Odolovo zobno pasto zobe, da preprečijo potemnenje. Odolova zobna pasta čisti ved-no zobe pri tem pa ne poškoduje skleni-ne. Odolova zobna pasta ima zaradi svoje velike množice kiselinskih delov prav ve-liko absorpcijsko moč. Zato odstrani vse nečistoti, nepriljeten duh in vse umazano-sti, ki ostanejo po kajenju, jedi in pijanju na zobeh in povzročijo njihovo grdo barvo. Odolova zobna pasta napravi bel zobe in da prijeten dih.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730.

Luciano

Albertini

film senzacionalnih pustolovščin

Nepremagljivi

Ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9.

Najnižje cene!

Tisti, ki to vedo,

vzemajo za zajtrk in malico vedno Ovo-maltine, ker daje telesu vse snovi, ki so potrebne za njegov razvoj in za očuva-nje zdravja. Ovomaltine daje zdravje in

V obupu je bila lizol. V sredo se je za-strupila 19 letna služkinja Antonija K. na Dobrovi pri Škocjani Dekle je imelo raz-merje z nekim fantom, kar ni ostalo brez zlih posledic. Ljudje so pričeli obkrožati ubogo mladenko, kar ji je zagrenilo življe-nje. V sredo je odšla s svojim bratom, ki služi pri istem gospodarju, na njivo. Po-spravljala sta repo. Ko sta delo v glavnem dogotovila, je brat šel v bližnji gozd se-kat brezovo šibke za metlo. Čez dobre pol ure se je vrnil in našel sestro ležečo na tleh. Brž je skočil k nji in zavohal lizol. Fant tega duha ni poznal in ni vedel, da je sestra zastrupljena. Vendar je poklical neke v bližnji zaplene delavce, ki so mu pomagali sestro naložiti na voz. Potem pa jo je hitro odpeljal na gospodarjev dom. Tu so zaman izkušali obuditi deklo k za-vesti. Naposled je je vendar neko spom-nil bolnišnice in so jo odpeljali v Novo mesto v žensko bolnico. Tam so ji seveda takoj izprali želodec. Ker pa je tako poz-no prišla k zdravniku, je malo upanja, da bi okrevala.

Vlom v trafiko. V noči na 27. oktobra so neznan tatovi vdrl v trafiko vdove po invalidu ge. Marije Anderluhove v Šmarju pri Jelšah. Trafika se nahaja v prtiljuju. Iz slepega okna so na vrtni strani izdrl nekaj opek in napravili precejšnjo odprlino. Sko-zi to odprlino so odnesli znamke, kolke, to-bak in gotovine v vrednosti 5000 Din. De-ktiv je s policijskim posm sledil vlomci-em v bližino okolice, vendar brez uspeha.

Vlom v Čermiljenškaku. Nedavno je bilo vlomljeno v stanovanje viničarjev Mesarca Franca in Terezije v Čermiljenškaku, občina Bišečki vrh. Vlomilec je odnesel iz omare mnogo moškega, ženskega in poseljnega pe-rija in pobral več moških in ženskih oblek, med njimi dve novi zimski suknji. Odsel je tudi okoli 25 kg suhega mesa in prav to-liko svinjske masti. Vlom se je izvršil pri belem dnevu v času, ko se je vsa družina nahajala na polju pri delu. Oročnikom se klub vsestranskim poizvedbam še ni posre-čilo izslediti vlomila, odnosno vlomilec.

Z nožem in kolom. Te dni so bili fant-je iz Mašperga in okolice zbrani pri po-sestniku Bruncu Jožetu v Savinskem, ob-čina Stopno, in pili vinski mošt, ki jim je kmalu razrazil duhove. Najprej je začel razgrajati Kosirnik Jakob iz Mašperga, ki pa so ga kmalu vrgli iz hiše. Nato pa je že večkrat zaradi tepeža kaznovani 24 letni Unuk Rok potegnil iz žepa nož in zabodel 22 letnega Fridriška iz Putjske gore v levo ramo in v čelo, dokler ni ta nezave-sten oblašal. Fridriška so za silo obvezali in spravili domov. Zadevo ima v rokah sodišče. — Drugi pretep je bil med pijani-mi fanti v Dežnem. 25 letni Gođec Ciril, 17 letni Krmež Anton in 19 letni Mesarič Stefan so prišli okrog pol 22. močno vinje-ni k posestniku Šostarju Ivanu in tam razgrajali. Ko je ta prišel ven, ga je eden udaril s kolom tako močno po glavi, da se je šostar onesveščen zgrudil, nakar so še ležečega tolkli s kolom po vsem telesu in mu prizadeli hude telesne poškodbe. Tudi s tem pretepač bi obračunalo so-dišče.

Ljudska samopomoč v Marlboru, Grajski trg št. 7 naznanja članom, kakor tudi vsemu občinstvu, da sprejmejo dru-štveni poverjeniki z današnjim dnem nova pooblastila s fotografijo in so torej stara pooblastila neveljavna. Poverjeniki, ki ni-majo novih pooblastil, niso upravičeni na-brizati novih članov. Ugledne osebe se sprej-mejo kot poverjeniki za vsak kraj Jugo-slavije.

Odvetnika dr. Ivo Benković in dr. Fran Skaberne sta prešla svojo odvet-niško pisarno v Ljubljani na Aleksandrovo cesto št. 6, palača Dunav, vhod iz Be-thovnovne ulice št. 16.

Blago po zadnji modi — KONFEKCIJA
AVGUST IGLIČ, Tavčarjeva 3.

MED. UNIV

DR. LOJZE KRAMARIČ

specialist za kirurgijo in šef zdravnik sanato-rija »SLAJMERJEV DOM«, se je PRE-SELLI in ordinira od 2. do pol 4. ure od 1. novembra naprej v Ljubljani,

Dalmatinska ulica 10, II. nad., nasproti hotelu »Štrkljuga«

Telefon 31—58 12757

Vsem obiskovalcem

Sv. Križa

priporočam, da si ogledajo mojo speci-alno IZLOŽBO na Šmartinski cesti 6.

Modistka

Stana Gregorc - Jančigar

12770

Ali potrebujete čistilno
sredstvo?

Zgodaj jutraj dosežete nor-malno lahkotno izčiščenje, če vzamete prejšni večer 2-3 dražeje ARTINA. Dobi-te se v vseh lekarnah. Vsebinska škatlice po Din 8.—
zadostuje za 4 do 6 krat.
Odobreno od Minist. soc. politike in narodnega zdravlja San. oddel. S. Br. 12258 od 12. julija 1932.

Obleke in klobuke kemično čisti, bar-va, plisira in lika tovarna Jos. Reich.
Vsaka dobro oblečena dama nosi stez-nike od Adele Besednik, Ljubljana, Šelen-burgova ulica 6.

Iz Ljubljane

u. Kdo ima največ zaslug za staropokojno tobačno delavstvo. Čujem, da se vrš. velika gonja proti gosposi Mariji Ze-leznikarjevi in Ivani Banovec, katerima se očitja, da kot zastopnici tobačnih staropokoj-nikov nista za svoje tovarišice ničesar stariši, temveč sredstva, nabrana med njimi, uporabili je zase. Obe omenjeni gospe poznam menda že pet let. Spoznal sem ju v Beogradu l. 1927, ko sta prvi prišli kot zastopnici želji in zahtev staropokojena-ga tobačnega delavstva po izboljšanju po-kojnine. Od tedaj pa do letos ste obe ome-njeni gospe veljali v Beogradu pred tam-kajšnjimi oblastmi, i med nami narodnimi poslanci kot glavni predstaviteljki upoko-jenih tobačnih delavk. Priznam, da se je samo njihova energija, vnem in požrtvoval-nost zahalila, da vprašanje staropokoj-nenega tobačnega delavstva ni bilo odstav-ljeno z dnevnega reda, dokler vsaj v naj-

Zvočni kino

Na novi zvočni
aparaturi

najfemenalnejši vefilm slovi-tega pevca Poljaka

Jana Kiepure

Pesem
noči

*

Magda Schneider — Fritz Schulz

Otto Wallburg — Ida Wüst

Najnovejši UFA zvočni tednik.

Predstave ob 3., 5., 7.

in 9. zvečer

Predprodaja vstopnic od pol 11. do

pol 13. ure.

IDEAL

G. Seliškar mi je pripovedoval:

— Zbirka »Trbovljec« je razprodana, novo knjigo pozij sem hotel izdati že pred leti, med tem se je močno izpopolnila in bi rad šel z njo v svet, toda sedanj čas se mi ne zdi nič kaj ugoden. Od »Trbovljec« do zad-njih pesmi se je kajpak tudi pri meni iz-vila evolucija. Od erupтивности prve dobe svojega pesniškega udejstvovanja se usmer-jam v globino in strožje presojam svoje na-loge. Če bi bil danes izdal »Trbovljec«, ne bi sprejel v zbirko niti polovice tam natis-njenih pesmi. Izmed novih pesmi mi je naj-ljubši ciklus »Iz zbirke komisarja za ljud-sko štetje«, ki je izšel v »Ljubljanskem Zvo-nu«. Prav ste pripomnili, da sem se tudi motivno razširil. Ne živim več in kakšna po-zicija stopi pred preprostejša človeka. — Ni pa prav, da zmerom govorim in pišem samo o delavstvu, ker je pojem in značaj »proleta-riata« mnogo širši.

Kateri pisatelji so Vaše simpatije? Zdi se mi, da Vam je bil pri »Nasledem broduc« posebno blizu vzornik socialnih in družabno-moralnih romanopisecv Emil Zola?

— Rad priznam, da mi je Zola za res bli-žu. Pri pisanju »Nasledega broduc« sem imel Zolada pred očmi glede vsebine, Flauberta pa pri iskanju forme. Njegovo krašno dik-cijo občudujem vedno znova. To je »isteti, ki je znal pisati! Dalje čislam Knuta Ham-suna, pa moderne Američane in Ruse, iz-med prvih osobito Johna Dos Pasosa, ki ga bolj cenim kakor kakšnega Uptona Sinclairja, to pa predvsem njegova prva dela, naj-novejša so me razočarala. In še enega ne pozabiva: Barbusea, a tudi njega samo v pr-vih spisih.

Kaj se pripravljate? — Začenjam pisati nov roman. Skušal bom zajeti vse pomembne kulturne in druge polave, ki so se v zadnjih dveh desetletjih zgodili v Ljubljani. V njem bo zastopana obsežna galerija naših znanih osebnosti. Roman bo nekaka avtobiografija v pripoved-ni obliki. Dalje pripravljam dramsko de-lo. V svoji drami hočem pokazati, kako ne-miseln je sistem, ki je tolikanj povzdignil stroj. Saj je stroj eden največjih povzro-čiteljev današnje krize in brezposelnosti. Drama bo napisana že v enem mesecu, za-ram pa je treba mnogo več časa in ne morem reči, kdaj bo dovršen. Sedaj zbiram gradivo, ki ga je obilo.

Ve Vaši stiki z našimi Američani? — Začetku svojega literarnega delova-nja sem navezal stike z našimi emigrant-spisov v Ameriki. Delavski listi so z nav-dušenjem priobčevali moje pesmi in prozo in tako je skoraj vsa moja proza bila objav-ljena v tamkajšnjih časopisih in revijah. Ob tej priliki bi rad poudaril tole: V zad-

njih mesecih je v naši literaturi z neko ne-verjetno naglico vzklik kult angleškega pisatelja naše krvi — Adamiča. Nobenega po-veda ni, da bi odrekal Adamiču važnost in pomembnost v ameriški literaturi, tudi se ne maram prerekati s smehom, ki ga v njegovih delih nikjer ne izsledim, pač pa za-merim našim ljudem tole: V Ameriki živi več kakor četrta milijona naših ljudi. Ti ljudje imajo svoje časopise, ti ljudje so si v štiridesetih letih svojega emigrantstva usta-novili — skoraj bi rekli svoje lastno ame-riško-slovensko literaturo. Med njimi so li-terati, ki tudi v tridesetih letih svojega emi-grantstva niso pozabili svojega jezika (Ivan Molek, Frank Zajc, Slabe in cela vrsta dru-gih). Na vseh tleh, ki so našemu emigrant-stvu ohranili jezik in ki se vrdo in z uspe-hom bore v svojih lastnih vrstah, pa ni pri nas niti besedič! Poudarjam, da bi brez teh ljudi že zdavnaj bilo konec naših tiso-čev v Ameriki, in poudarjam, da lih tudi bo, ko bodo le-ti poslednji borci padli.

Od tod eva se vrnila k razgovoru o »Nase-dlem broduc«. Knjiga, ki obsega več kot 400 strani, je eden največjih izvirnih slovenskih spisov zadnjega desetletja. Značilna nota, ki jo daje Tone Seliškar svojim epičnim spisom, slonečim na realističnem opazovanju okolja in materialističnem razlajevanju ljudi in njihovega življenja, lamči »Nasled-mu broduc« za uspeh med občinstvom. Vedno smo tožili, da pisatelji zanemarjajo naše do-bne življenje in današnje pojave, ker je udobnejše pisati o preteklosti nego o krva-veči sedanjosti. Tone Seliškar se je opogu-mil in je po svoje epsko izoblikoval kos na-

šega sveta in današnjega življenja. V ospredje je postavil enega najbolj perečih problemov zapadnega človeštva: krizo zaka-na, problem rodbine. Ali ga je rešil? Ali pa je samo kakor zdravnik pokazal, kje je gnojno središče in kje zdravje? O tem tem in še o mnogem drugem se bo čitatelj lahko pogovarjal neposredno z avtorjem, ko bo čit-al njegov »Nasledni brodc«. Nič boljšega ne bi mogel povedati pisec v razgovoru, kakor je povedal in nazorno pokazal v svojem spisu.

»Turandot« v ljubljanski operi

V deloma izpremenjeni razdelitvi nekat-erih partij smo včeraj prvič v novi sezoni poslušali Puccinijevu lirčno dramo »Turandot« z dirigentom Nefflatom in režiserjem Sestom. Turandot je pella ga. Majdičeva kot gost. Liu ga. Ribičeva, ki je menda vskočila za go. Giunzenac-Gavellovo že po izvrše-nem tisku lepakov. Kalafa g. Marček, Timura g. Zupan, trojico ministrov gg. Janko, Ba-novec in. če se ne motim, mesto Rusa g. Mohorič, dalje so sodelovali še gg. Golovin, Mazolič, Frelih ter pomočniki zbor.

Kljub prizadevanju mladih italijanskih kompozitorov, odvrniti pozornost od onere-je jo koncentrirati na koncertno simfonično glasbo, ni italijanska opera še prav nič iz-cubila svojega fundamentalnega značaja in pomena niti doma, niti izven doma. Najmočnejše glasbeno izražanje, glasbeno izživelje so našli in še vedno iščejo itali-janski skladatelji v tradicionalni »melodrami-

v najširšem pomenu besede, za starejšimi mlajši Mascagni, Leoncavallo, Puccini, Gio-rdano, Montemezzi, Zandonai, in pri nas že deloma poznani, še mlajši Wolff-Ferrari, Respighi, Alfano, Malipiero, Pizzetti itd. Zdi se pa, da vsi ti novi ne bodo še dolgo mogli izpodrinuti z odra naprijubljenejših in naj-popularnejših tovarišev romantične ameri-me, med njimi zlasti ne genialnega melodika in spretno, trezno računajočega, silno glasbeno potentnega Puccinija. »Turandot« je manjši odrom zaradi velikih nastopajočih mas-obsežnega sceničnega aparata, bogate, raz-košne opreme in odličnih pevcev težje do-segljiva in zaradi pravilne snovi sodobne-mu, treznemu, razumskemu interesu posluša-lca doka oddaljena. Dokaj slabo obiska-na predstava in njen materialni prihod ni mogel računkega vidiča, kriti naporov in stroškov za naše razmere prav odlično po-dane »Turandot« za naše razmere iz-vrstno so bile porazdeljene in izvajane tudi vse velike in male partije. Tako je gđ. Majdičeva podala princezo močno dostojan-sveno in po težki, naporni pevski plati presenetljivo sigurno in lahkolno: nagraje-na je bila z zaslužnim aplavzom. G. Mar-ček je brezovdomno glasovno napredoval. Me-šana lirsko - junaka uloga Kalafa mu je glasovno lepo uspeła, položiti pa bi mu ne-dvomno kazalo več pozornost v igrjo. Zdi se, da absorbira netje vse njegove moči in mu sih za igrjo ostane le malo. Ga. Ribičeva go-re dostojno nadomestila go. Giunzenac-Gavellovo: zelo zadovoljni smemo biti z g. Zu-panom, zabaven, gibčen, pevski dobro iz-enacen je ministrski trio, v zboru se je sem-

skromnejši meri zadovoljstva zahtevam tega zapostavljenega dela javnih uslužbenecov. Kar sem mogel jaz pomagati, sem pomagal, ali pri obliki poslov bi bil dostikrat na zadržano lahko pozabil, ako ne bi obe omenjeni gospe trkale na našo vest. Če se imajo torej staropokojne tobake delavke komu zahvaliti za skromni priboljšek, ki so ga dobile, se morajo v prvi vrsti zahvaliti poštenosti in izredni vztrajnosti ravno tema dvema gospo. — Dr. Albert Kramer, nar. poslanec ljubljanskega.

Naše obučevalo je nepremočljivo in trdno

pa bodisi, da gre za smučarske, lovske ali športne čevlje, gojzere ali škornje, kajti izdelano je iz najboljših inoz. juhtovine in čvrstih podplatov. Mi smo specialisti za te vrste čevljev. Delamo jih po meri, na željo pa tudi po številkah. Naši izdelki se mehko oprijemljejo noge in se ji popolnoma prilagajajo. Če si jih nabavite, boste imeli trajno veselje z njimi. Cene so nizke. Pišite po prospekt!

BRATA NAGLIČ, Industrija čevljev, ZIRI

u. 25 letnica umetniškega udeleževanja bo praznovala g. Peček Bojan, član našega gledališča v petek 11. t. m. v opernem gledališču. G. Peček je priključen član našega ansambla in ima v vseh slojih našega prebivalstva številne prijatelje. Za njegov jubilej se upirajo v petek 11. t. m. operna »Erika«. Vstopnice so v prodaji pri dnevnem blaginji in operi od srede 2. t. m. dalje.

u. Komemoracija na grobu dr. Oražna. Kakor vsako leto bo tudi letos na grobu največjega dobrotnika naših akademikov blagopokojnega dr. Ivana Oražna majhna epominska svečanost. Obetajala bo iz kratkega nagovora in žalostnik, ki jih zapoje Akademski pevski zbor. Vabljeni so vsi prijatelji, znanci in zlasti akademiki, da se udeležijo komemoracije, ki bo v sredo na dan vernih do ob 15. na starem pokopališču pri Sv. Krištofu.

u. Umetnostno zgodovinsko društvo priredi jutri ob 15. ogled mestnega magistra in starejših znamenitih hiš v okolici. Vodi bo g. spomeniški konservator dr. Fran Stele. Povabljeni so prijatelji umetnosti brez izjeme. Če bo deževalo, se ogled preloži. Sestanek pred magistratom.

u. Literarni večer Ilke Waschtetove se bo vršil v petek 4. t. m. ob 8. zvečer v društvu »Križec pri Mikliću. Ga. Ilka Waschtetova bo brala odlomek iz svojega še nematirnjenega romana »Vražje dekle«. Roman se dogaja na Dolenskem. Ga. Ilka Waschtetova je izdala že več knjig, izmed katerih je najbolj znan roman »Umračno dekle« iz baročne Ljubljane. Zato je pričakovati za ta njen večer velikega zanimanja. Vstop je vsakomur prost!

u. Spored koncerta baritonista Borisa Popova. Koncert je dvodelen. Prvi del obsega naslednje skladbe: Rimski-Korzkov »Proreke«, Grieg »Smrt Borodina Velika aria iz opere »Knez Igor«, Musorgski »Aria iz opere »Hovanščina«, Čajkovski »Aria iz opere »Jolanta«, Rečkunov »Morje« pismo. V II. delu je na prvem mestu Masseneta z arijo iz opere »Herodias«, nato sledi Gerbič s pristnim slovenskim samospevom »Poljem na preloč. Zatem zapoje Rubinsteinovo arijo iz opere »Nerone« Rossinijeva arijo Figara iz opere »Svetilski bratovi« in dve španski pesmi: Perosa Soriana, »El Guitarrico« in Jose Padilla, »El Relicario«. Na klavirju spremlja odličnega pevca kapelnik dr. Svare. Izredne kvaletete odličnega pevca nam nudijo prvo vrsto umetniški užitek. Predprodaja vstopne v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

u. Danes na praznik ob 11. dop. veleznarivna filmska matineja ZKD v Elitnem kinu Matied. V filmu »Ingagi«, ki ga bo predvajala ZKD danes ob 11. dop. ter bo predvajala ZKD jutri ob 11. dop. ter še dva dni ob 14.15 bomo videli veleznarivno življenje v pragozdu. »Ingagi« se imenuje gorila, strah in trepet pragozda. Najnapetiji prizor, ko gorila, močan, orjaški samec, ugrabi žensko; ženska je teskala zelišča, ki jih rabijo zamorci za

Vzajemna pomoč

reg. pomožna blagajna v Ljubljani

Mencingerjeva ulica 4

pobira

izjave in pooblastila članov »Vzajemne pomoči«, reg. pom. blag. v likvidaciji.

Informacije in tiskovine dobite v začasni pisarni, Mencingerjeva ulica 4, ozioroma pri naših zaupnikih. 12771

ter tam malo zamajalo, no predstava po zašluzi g. Neffata in Sesta ni za lanskoletno v lepoti in gladkosti prav nič zastajala. —

Pianist Ivan Noč koncertira v Beogradu

Odlitni slovenski pianist prof. Ivan Noč bo priredi svoj prvi koncert v letošnji sezoni dne 3. t. m. v Beogradu (dvorana Kolarčevega Narod. univerziteteta).

Mladi umetnik je dosegel doslej doma in v tujini prav lepe uspehe in se je kljub svoji mladosti povzpel že do pianista mednarodnega slovesa. Inozemska kritika je prinašala o njem navdušene ocene. Na sporedu beograjskega koncerta ima med drugim veliki Bachov koncert za orgle v lastni prireditvi za klavir; s to skladbo si je povsed priboril izreden uspeh. Opozorjamo beograjske čitatelje na ta nastop našega umetnika.

»Zvonček«. Izšla je prva številka novega letnika tega našega mladinskega mesečnika, ki ga ureja književnik dr. Pavel Karlin. Obsežen zvezek za september (in oktober) prinaša na uvodnem mestu Podrekarjevo risbo, nato pa slede prispevki: Človek — otrok prirode (dr. Roman Savnik); Ugrabljeni kraljevič (Vinko Btenc); Štepančev govor (Manica Komarova); Oslavi trile stavil (Danilo Gorinšek); Goriške otroške popevke (Manica); Bobi Neopodobi (Marija Grošljeva); Kaj je povedal boter Matjaž (Oskar Hudalec); Do-

zastupljanje svojih sušnih konic. Le s težavo se je lovcom posrečilo rešiti ubogo zamorko iz nevarnega objema.

u. Akademijo priredi 19. t. m. društvo »Tabor« v veliki uniojski dvorani. Nastopili bodo pevski, mandolinistični in dramatični odsek z zanimivim in pestrim sporedom. Čisti dobiček prireditve je namenjen fondu za opremo predložila za brezposelne, ki ga gradi društvo »Tabor« na Viču.

u. Dramatični odsek »Tabor«. Dramatična vaja drevi ob pol 8. točno. Več! u. Predavanje o Kavkazu. SPD priredi v torek 7. novembra svoje drugo letošnje predavanje. Povabilo je dunajškega alpinista Hansa Slezalka, ki bo pripovedoval o svojih turah v Kavkazu. Opozorjamo že danes planince, da se gotovo udeležijo te zanimive prireditve.

u. »Martinov večer« šentpeterskih C. M. podružnic bo 5. t. m. v steklenem salonu kolodvorske restavracije. Na sporedu je godba, bogat srecolov, kofitacija goske in dr. Prijatelj C. M. družbe, ne pozabite priti! Zadnji družabni večer je bil lep, še lepši bo ta.

u. Štetje posetnikov grobov. Društvo Skrb za mladino priredi tudi letos štetje posetnikov grobov. Vse obiskovalce grobov prosimo, da darujejo vsaj po en novic, da se bo lahko ugotovilo število obiskovalcev. Vsi nabrani denarni darovi se bodo porabili za pomoč in ohranitev najrevnejše dece.

u. Reklama je za vsako podjetje to, kar je hrana za naše telo. Dobra reklama je vedno po ceni in koristna za vsako podjetje. Reklama mora biti sistematična in učinkovita. Kako se to doseže, Vas nauči v treh mesecih po dve uri na teden Tečaj za reklamo in oglaševanje, pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Pražakova ulica 8-I.

u. Novi trgovinski lokali v škofiji. Škofiji ordinarijat namerava stran škofijske palače ob Pogarčarjevem trgu, kjer so zdaj razne branjevske lope, preurediti v trgovske lokale. Lope bodo že dni odstranili.

u. Najmodernejši brivski in damski salon v palači Grafike se pripravlja.

u. Žensko vzgojevalno in podporno društvo Mladica v Ljubljani ima svoj občni zbor v četrtek, 3. t. m. ob 4. popoldne v družb. pisarni, Bethnovova ulica 2.

u. Nadaljevalni plesni tečaj Jenkove šole v Kazini je namesto danes izjemoma v petek 4. t. m. Informacije in posebne plesne ure dnevno.

u. Ivan Martinc, slikar, Strelška ulica št. 24 se pripravlja za vsjo, v to stroko spajajoča dela. Cene solidne. Telefon št. 23-04

Iz Maribora

u. Manifestacijsko zborovanje JRKD v Mariboru. V nedeljo 6. t. m. bo ob pol 10. dopoldne v veliki dvorani Uniona v Mariboru manifestacijsko zborovanje JRKD za mariborsko okrožje. Na shodu bodo poročali ministri gg. dr. Albert Kramer, Ivan Pucelj, Ivan Mohorič, inž. Lazar Radivojevič in Juraj Demetrotič. Sodelujoči, udeleženci se polnoštevilno tega zborovanja, da pokažemo, da smo tudi tu ob severni meji budno na straži jugoslovanske nacionalne misli in poborniki narodne solidarnosti!

u. Odkritje nagrobnega spomenika Pol. detu Modicu. Danes ob pol 15. bodo odkrili prijatelji pokojnega Pol. detu Modica na njegovem grobu, ki leži vzhodno od kapelice na pobreškem pokopališču, nagrobni spomenik, krasno delo kiparja g. Sojca, ki predstavlja žalujčega popotnika.

u. Prispevajte k Pomožni akciji. Od bor Pomožne akcije, ki mu načeljuje mestni župan dr. Ljopold, bo nastilni na prebivalstvo poseben odsek, v katerem ga bo naprosil, da podpira humano stremiljenje Pomožne akcije in prispeva po svojih močeh, da se omili velika beda ter v najtežjem letnem času pomaga siromašnim sloyem.

u. Strokovna izobrazba mariborskih lasničarjev bo tudi letos napredovala z nadaljevalnim tečajem za damsko friziranje, ki bo prirejen s podporo kr. banske uprave po njenem zavodu za pospeševanje obrti v Mariboru. V tečaju se bodo učevali naslednji predmeti: ondulacija, vodna ondulacija, lasničarstvo, barvanje las. Predaval bo znani strokovnjak gosp. Riedl, ki je tudi lani uspešno vodil enak tečaj. Tečaja se bodo udeleževali pomočniki in pomočnice, vajenci iz zadnjega let-

Vzajemna pomoč

reg. pom. blag. v Ljubljani, Mencingerjeva

ulica št. 4, javlja članom

Vzajemne pomoči, reg. pom. blagajne v likvidaciji na Jesenicah in okolici, da naj se glede »Izjav in pooblastil« oglasijo pri

g. Hrastu, Jesenice 12771

ček iz sirotišnice (A. Adamič) in razni drugi prispevki: Bitenca, B. V. Radoša, Viktorja Pirmata, Ivana Albrehta, Vence-slava Winklerja, J. Vrbe in drugih. Številka je obilno ilustrirana.

Recitacijski večer v Ptuj. Dne 4. t. m. bo v ptujskem gledališču večer zbornih recitacij, ki ga pripravlja znani igralec g. Mirko Kaukler. G. Kaukler je sedaj v zvezi z »Dramatičnim društvom« prevzel skrb za novo gledališko sezono v Ptuj. O omenjeni, za Ptuj svojeglavosti prireditvi je izjavil našemu sotrudniku tole: »K delu sem pridobil literarni klub tukajšnje gimnazije. Živo, strastnim pomesti z odra konvencionalno diletantstvo, ki se je včasih tako banalno šopinjlo. Z resnim poglavljam skusam razviti duha čistega umetniškega ustvarjanja. Da ustrežem svojemu stremiljenju, bom postavil 4. novembra na ptujski oder Mirana Jarca edinstven potjav moderne dramske pesnitve »Vergerij« v prostoru in luč, nove inscenacije. Kakor že nadalje izjavljam, namerava za razliko z g. Delakom izvajati pesniška dela brez vsake tendence. »Skušal bom z vsjo plastiko govornice besede, nje melodiko in ritmom, prodreti duhotvoro na dno. Upam, da bom zbor tako notranje uglasil, da bo prišla umetnika vsa do svojega razraza. Izrazil bi željo, da bi v Ptuju nadaljevala to delo ljubljanska drama s svojimi gostovanji. Poleg Jarčevega »Vergerija« bodo zborom recitali Kosovec »Borca«, »Psalm« in »Pogovor z neznanim« in župančičevo »Zebjarsko«.

nika učne dobe ter mojstri, ki bi se radi izpopolnili v posameznih panogah lasničarske spretnosti. Prijave se oddajajo do 10. t. m. pri načelniku pomočniškega zbora g. Knezu v brivnici g. Gjurina v Jurčičevi ulici 9.

u. Izprememba avtobusnega voznega reda. Ker bo na Vseh svetovnih ves avtobusni promet osredotočen na progi Glavni trg-Pobrežje, se ukinejo popoldanske vožnje na progah: Maribor-Ljubus-Ruše z odhodom ob 15. z glavnega kolodvora in 15.10 z glav. trga, Maribor-Pesnica z gl. trga 14.52 in gl. kolodvora 15., Maribor-Sv. Peter z gl. trga ob 17. uri.

u. Današnje vožnje z avtobus. Da bo mogoč hitrejši promet na progi Glavni trg-Pobrežje, bo mestno avtobusno podjetje prodajalo na glavnem trgu vozne listke v predprodaji. Opozorja se občinstvo, da naj se poslužuje teh predprodajnih voznih listkov, ker tega dne ne bodo šoferji izdajali listkov. Pri vstopanju v avtobus mora vsak potnik oddati vozni listek šoferju da ga unči. Listke za vožnjo nazaj morajo potniki ohraniti in spet pri vstopu v avtobus pokazati šoferju.

u. Ureditve današnjega voznega prometa na Pobrežje. Predstojništvo mariborske mestne policije odreja, da je danes od 12. do 19. ob priliki obiska grobov na Pobrežju zaradi varnosti in nevarnosti prometa pešcev prepovedan na Pobreški cesti vsak vojni promet, izvenzati avtobuse, ki izvršujejo na tej cesti svojo koncesionirano obrt. Vsa vozila, namenjena na pokopališče, smejo voziti samo po Tržaški cesti in Nasipni ulici do Pobreške ceste, kjer se morajo ustaviti.

u. Uradni dan Zbornice za TOI v sredo odpade in bo šele prihodnjo sredo 9. t. m.

u. Mariborske brivnice bodo danes odprte od 8. do 12. Obenem se obvešča javnost, da je s 15. oktobrom nastopil zimski odpiralni red, po katerem se odpirajo brivski in damsko frizerski lokali vse do 15. marca ob 7.30 zjutraj, zapirajo pa se tako kakor dosedaj.

u. Huda prometna nesreča na Tržaški cesti. V nedeljo ponoči okrog 23. je privozil z veliko brzino po Tržaški cesti v smeri proti mestu 19-letni Kurt Kopic, sin trgovca Karla Kopicja z Aleksandrovo ceste 77. Na sedežu za njim, tako zvanem pomolku, je sedel 22-letni brivski pomočnik Edvard Bischof iz Krčevine. V trenutku, ko sta motociklista pridvela v bližino Delavske pekarnice, je privozil s stranske ceste na Tržaško cesto neki osebni avtomobil, v katerega se je motociklet zaletel z vso silo. Nastal je grozen truš in na cesti sta obležala oba motociklista poleg razbitega motornega kolesa težko ranjena in v mlaki krvi. V nekaj minutah je prišel na lice mesta rešilni avto, ki je hudo razmesarjena vozača prepeljal v mariborsko bolnišnico. Medtem pa so Kopicjevi sorodniki že naročili drug avtomobil, ki je smrtno nevarno ranjenega Kopicja, ki ima hude poškodbe na glavi in levi nogi, prepeljal naglo v Gradec, kjer so ga na kliniki operirali. V mariborski bolnišnici pa je ostal v oskrbi ponesrečeni Bischof, ki ima zlomljeno desno nogo in desno roko. Kdo je nesrečo zakrivil, bo ugotovila preiskava. Avtomobil, v katerega se je Kopic zaletel, je vodil šofer Franc Supančič, uslužben pri lastniku av. totaknega podjetja in mehaniku delavnice Völkerja na Zrinjskega trgu.

u. Tovarna mesnih izdelkov Mihael Hohnjec, preje Rudolf Welle, Krčevina, do sedaj telefon šte. 22-37 od danes naprej telefon št. 29-35.

Iz Celja

u. Mestni avtobus bo vozil danes poleg rednih voženj na Dobro tudi v Vojnki in nazaj. Iz Celja bo odhajal ob 14. in 18. iz Vojnika pa ob 14.30 in 18.30.

u. Štetje obiskovalcev grobov se bo, kakor vsako leto v Vseh svetih, vršilo tudi danes na celjskih pokopališčih. Društvo Rdeči križ bo nabiralo pri vhodih prispevke za najrevnejše in prosi občinstvo, da oi s prostovoljnimi prispevki pomagalo laisati bedo

u. Usoden padev v jarek. Ko se je 27. letni Franc Rozman s Svetja, ruder v Lepovini pri Koprivnici, vračal v nedeljo zvečer z dela je padel v globok jarek in si hudo poškodoval čelo in vrat

NOVOST!

Pravi ženski, ruski, modni snežni čevlji iz usnja s krznom kakor tudi smučarski čevlji in gojzere za dame in gospode, nepremočljivi, se dobe s pisarno garancijo najceneje pri

ANTON ZONTIČ

Celje, Gosposka ulica.

Sprejemam tudi vsakovrstna popravila, kakor čevlje iz usnja, snežne čevlje in galoše. Cene nizke! Postrežba točna! 12790

u. V celjski bolnici je umrl v nedeljo 3letni posetnikov sin Franc Prah z Rjavca pri Rogaski Slatini, v ponedeljek 31. oktobra pa 60letni dinar Franc Breznik iz Luč. Skupno je umrlo v oktobru v Celju 22 oseb in sicer 4 v mestu in 18 v bolnici.

u. Nabavite si nove srečke drž. razredne loterije, ki jih dobite v celjski podružnici »Jutra«.

u. Mestni kino predvaja danes ob 16.30, 18.30 in ob 20.30 veličastni orientalski zvočni film »Kismet«. V glavnih vlogah Vladimir Sokolov, Dita Parlo in Gustav Fröhlich. Foxov zvočni žurnal. Jutri bo predstava ob 20.30.

Iz Trbovelj

u. Počastitev spomina v vojni padlih vojakov. Na inicijativo »Zveze bojevalnikov« je bil v nedeljo dopoldne počasten spomin v svetovni vojni padlih junakov ob številni udeležbi prebivalstva. Službo božjo je opravil vojni kurir v rezervi, g. Katehet Ratej, ki je imel v cerkvi pietete poln govor v spomin na domovino padlih junakov. Po službi božji se je zbral pred spomenikom na glavnem trgu mnogobrojni občinstvo. Pevski zbor je zapel ganljivo »Oj Doberdob«, nakar sta govorila spominska govora g. Katehet Ratej in častni predsednik »Zveze bojevalnikov« g. Staudigger. Na spomenik je bilo položenih voliko cvetec in voja »Zveze bojevalnikov« in »Udruženja invalidov«.

u. Pomožna akcija za revno rudarsko deo. Kolo jugoslovanskih sester sklicuje za petek 4. t. m. ob 19 na šoli Trbovelj. Vode sestanek, na katerega vabi vsa društva in korporacije, ki hočejo sodelovati pri preskrbi revnih rudarskih otrok za zima. Negrešajo se, da pošljejo svoje po-



... pere

ALBUS-terpentinovo milo.
Razkrojilna moč terpentina in ALBUS-mila nudita v ALBUS-terpentinovem milu idealno pralno sredstvo. Lahko, brez truda in bolj naglo, belo in čisto pere ALBUS-terpentinovo milo.

oblaščene zastopnike, da bo možno ustanoviti pomožni odbor, ki naj izvede to akcijo.

u. Srečke državne razredne loterije so dosepele, ker bo žrebanje v par dneh, naj jih igralci čim prej zamenjajo.

Iz Kamnika

u. Kamniška »Lira« v radiu. Nad vse pričakovanje uspehi koncert, ki ga je izvajala »Lira« ob poslavi svoje 50 letnice, bo ponovila 3. novembra zvečer v radiu. Pešem kamniških hirašev bosta prenašali tudi zagrebška in beograjska postaja. Lira je prešla tudi vabilo, da sodeluje na novinarskem koncertu v Ljubljani. Nobenega dvoma in zapreke ni, da se Lira vabilo ne bi odzvala.

Iz Hrastnika

u. Združeni pevski zbori iz Hrastnika in Dola bodo zapeli danes popoldne na dolskem pokopališču več žalostnik.

u. Himen. Poročil se je v nedeljo gospod Jože Martinčič, absolvent rudarske šole, uslužben pri našem rudniku, z gđ. Miško Golouhovo. Čestitamo!

u. Kino Narodni dom ostane danes na praznik zaprt.

Iz Ptuja

u. Profesor g. Leon Rey je imel v nedeljo v mestnem gledališču zanimivo predavanje o sveti gori Atos s spremljevanjem skiptičnih slik. Predavanje je prevajal v slovenski učitelj g. Dušan Šestan. Prisotni poslušalci so g. profesorja nagradili z velikim aplavzom.

u. Kino »Rdeči križ« bo predvajal v torek ob 20. »Veselo kavalirsko«, v sredo in četrtek pa »Ne verujem več ženic« s Rihardom Taubermem.

Sport

Kako je bilo v Splitu in Milanu

Kakor smo že včeraj kratko poročali, je zagrebška Concordia v Splitu odločila prvo finalno tekmo za državno prvenstvo z 2:1 (1:0) v svojo korist, medtem ko je enajstotica BSK na meddržavni tekmi z milansko Ambrosiano doživela katastrofalen poraz 1:6 (0:5). O obeh teh važnih nogometnih dogodkih so zanimive še naslednje podrobnosti.

Tekmi v Splitu je prisostovalo nad 5000 gledalcev, med njimi številni oficialni zastopniki z banom primorske banovine na čelu. Tla na igrišču niso bila najboljša, kar je še bolj povečalo nervozno igro, ki sta jo pokazali obe moštvi od početka. Pozneje sta seveda obe enajstotici napeli vse sile, da bi dosegli rezultat, pri čemer pa je imela Concordia večjo srečo. Po splošnem mnenju je bila Concordia slabša od Hajduka, vendar je znala čuvati svoj gol in spretno izbiti dve ugodni priliki, ki sta zadostovali za zmago. Pri Hajduku so bili vsi igralci dobri, toda kot celota niso igrali koristno, kar velja pred vsem za notranji trio, ki se je izgubljal v odvisne kombinacije. Sodnik g. Facris je imel zaradi splošnega razburjenja med gledalci in igralci zelo težko stališče.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 1. novembra: Zločin in kazen. Izven.

Znižane cene.

Sreda, 2. Lopez. Sreda.

Četrtek, 3. Gospa Inger. A.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 1. novembra: Rigoletto. Izven. Zm.

žane cene.

Sreda, 2. Zaprt (generalka).

Četrtek, 3. Zaljubljen v tri oranže. C.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Torek, 1. novembra: Friderika.

Sreda, 2. Zaprt.

Četrtek, 3. Za narodov blagor. C.

Ekonomična žarnica

štedi za Vas!

Velika svetlobna moč
neznatni stroški porabe
elektr. toka

dovršena kakovost!

TUNGSRAM
ŽARNICA!

Dr. Ivo Benkovič in dr. Fran Skabernè

odvetnika v Ljubljani

vljudno naznanjata PRESELITEV svoje odvetniške pisarne

na Aleksandrovo cesto šte. 6

mezz. vhod Beethovnova 14, palača DUNAV v Ljubljani. — Lift. — Telefon 2002.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1932.

12644

Gospodarstvo**Omejitve uvoza in trgovinska bilanca**

Drakonične uvozne omejitve v obliki prohibitivnih carin, uvoznih dovoljenj, kontingentov itd., ki so v veljavi v večini evropskih držav, so danes brez dvoma največja ovira za zboljšanje gospodarske konjunkturo v Evropi. Dočim vodi naša država nadalje razmeroma zelo liberalno trgovinsko politiko brez izjemnih ukrepov proti uvozu, so v drugih državah iz napačnega nacionalnega egoizma izvedli vrsto ukrepov, da bi izsilili zmanjšanje uvoza, češ da se bo potem zboljšala trgovinska bilanca. Sedaj ko je dana možnost presoditi uspehe te politike, pričena vendar prodirati spoznanje, da politika zapiranja mej proti uvozu ni prinesla zaželjenih uspehov. Zlasti se niso skoro nikjer uresničila naivna pričakovanja, da bo skrčen uvoz prinesel zboljšanje trgovinske bilance, kakaj vzporedno s skrčenjem uvoza je prišlo tudi nazadovanje možnosti izvoza. Tako je večina držav z drakoničnimi uvoznimi omejitvami dosegla le to, da se je obseg zunanje trgovine skrčil na približno eno tretjino normalnega obsega. Tako skrčen obseg zunanje trgovine pa je končno hudo poostiril težkote pri plačevanju anuitet za zunanje dolge, kajti te anuitete so v državah Srednje Evrope dosegle že eno tretjino do polovice vrednosti vsega izvoza.

Trgovinska bilanca se je v državah, ki so uvedle drakonične uvozne omejitve, večinoma poslabšala, zlasti v Franciji (kjer je pasivnost hudo narasla), pa tudi v Češkoslovaški, Madžarski itd. Zagovorniki politike uvoznih omejitev trdijo sicer nadalje, da bi bilo poslabšanje trgovinske bilance še občutnejše, če ne bi bilo uvoznih omejitev. Ti politiki pa si stvar predstavljajo vse preveč enostavno. Ne zavedajo se dalekosežne povezanosti med uvozom in izvozom. Tudi pri nas se pogosto čuje bojazen, češ da pri hudo zmanjšanem izvozu ne bo možno najti ravnotežja z uvozom. Toda razvoj naše trgovinske bilance nam kaže, da se je s čudovito doslednostjo brez posebnih ovir zmanjšal tudi uvoz, čim je padel izvoz. Naša trgovinska bilanca za prva 3 letošnja četrtletja je navzlic hudemu padcu izvoza pasivna le za 88 milijonov Din, dočim je bila lani v istem razdobju pasivna za 119, predlanskim pa za 272 milijonov Din. Zanimiv je v tem pogledu tudi razvoj trgovinske bilance Nemčije. Nemčija je lani vodila še precej liberalno trgovinsko politiko, ki ni dajala drugim državam povoda za omejitve uvoza nemškega blaga. Le tako je bilo

možne, da je aktivnost nemške trgovinske bilance dosegla lani ogromno višino 3 milijard mark. Letos pa se je ta aktivnost že zelo zmanjšala. V nemških gospodarskih krogih izražajo zaradi tega upravičeno bojazn, da se bo možnost izvoza še bolj skrčila, če bo vlada uvedla predvidene kontingente za uvoz nekaterih agrarnih proizvodov, zlasti ker nameravajo prizadete države izvesti ostre protiukrepe v pogledu omejitve uvoza nemškega blaga.

Najbolje izkušnje ima glede posledic kontingentiranja uvoza Francija, ki je prva uvedla kontingente za zmeten del svojega uvoza. Zato se je francoska vlada odločila likvidirati ta sistem kontingentov in je izvedla že nekatere ukrepe v tem smislu. Tudi v nekaterih srednje-evropskih državah se glede na očitne neuspehe politike radikalnih ukrepov proti uvozu širi odpor proti tej politiki. Prodira spoznanje, da izvoza ni možno dvigniti, dokler bodo obstojale nepremagljive ovire proti uvozu.

Zagovorniki uvoznih omejitev so večinoma prepričani pristaši svobodne trgovine, če govorijo o carinah in uvoznih omejitvah v drugih državah; če pa gre za uvožno politiko lastne države se na njih spremeni v prietase najhujšega protekcionizma. Pri tem vedno poudarjajo, da je treba uvoz občutno zmanjšati, izvoz pa povečati, kar je prav tako bistroumno, kakor če bi kdo hotel shujšati in se istočasno odebiliti. Vsako občutnejše aktiviranje trgovinske bilance mora povzročiti aktivno plačilno bilanco. Aktivno plačilno bilanco pa more trajno imeti le država, ki izvažata kapital, bodisi, da daje v inozemstvo večja posojila ali pa da naglo odplačuje svoje dolge inozemstvu. Trajni odtok kapitala v inozemstvo pa ima, če presega gotovo mejo, lahko za gospodarstvo dotične države neugodne posledice. Prekomerni odtok kapitala v inozemstvo (četudi za odplačilo dolgov) je zlasti nemogoč v državah, ki trpijo na pomanjkanju kapitala.

Kakor je podoba, ima za prehod iz sedanjega stanja v normalne razmere bodočost princip kompenzacij, ki naj nadomesti sedanje sisteme uvoznih omejitev. Tak prehod je gotovo pozdraviti, zlasti če se bo sistem kompenzacij tako praktičen, da bo elastičen in da bo omogočal vsako povečanje izvoza pri odgovarjajočem povečanju uvoza upoštevajoč pri tem moralno dolžnost držav upni, da dopustijo odplačilo dolgov z uvozom iz držav, ki so dolžnice.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!**Hubertus**
terpentinovo milo hvalijo**Gospodarske vesti**

Novi dopisujoči člani Slovanskega instituta v Pragi. Nedavno smo ob priliki izročitve dekretov o imenovanju za dopisujoče člane Slovanskega instituta osim zagrebškimi gospodarstvenikom podali na tem mestu kratek pregled o delovanju tega instituta, posebno na polju gospodarskega sodelovanja med slovanskimi narodi. Kakor sedaj doznavamo, so bili tudi iz vrst slovenskih gospodarstvenikov imenovani 4 dopisujoči člani gospodarskega odseka Slovanskega instituta, in sicer: minister za trgovino in industrijo g. Ivan Mohorič, generalni tajnik Zbornice za TOI v poklju g. dr. Windischer, univerzni prof. dr. Albin Ogris, narodni poslanec g. Anton Krejči in predsednik Društva donarnih zavodov g. dr. Iv. Sjekar.

Izpremembe v članstvu Zbornice za TOI v Ljubljani. Minister za trgovino in industrijo je imenoval za člana v industrijskem odseku ljubljanske zbornice TOI g. inž. Oskarja Dračarja, tovarnarja v Mariboru, za njegovega namestnika pa g. inž. Antona Klinarja, člana uprave Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani.

Prvi znaki konjunkturalnega zboljšanja v Nemčiji. Najnovejše tedensko poročilo nemškega instituta za proučevanje konjunkturo ugotavlja, da so vidni prvi znaki konjunkturalnega zboljšanja. V septembru se je nazadovanje konjunkturalne ustavilo. Število zaposlenih delavcev se ni nič zmanjšalo. Zboljšanje situacije ni v vseh panogah enako značilno zaradi tega, ker je druga leta zaposlenje od avgusta na september iz sezonskih razlogov vedno precej nazadovalo, zato je zboljšanje zaposlitve v tem letnem času v konjunkturalnem pogledu še važnejše. Po statistiki delavskih sindikatov je bilo ob koncu avgusta zaposlenih

od 100 članov 47,5 nasproti 46,3 ob koncu avgusta, število izvršenih delovnih ur pa se je dvignilo za 2,6 odstotka. Po podatkih industrijskih organizacij pa se je število delovnih ur povečalo za 3,2 odstotka. Statistika delavskega zavarovanja pa kaže povečanje članstva v septembru za 80.000, dočim je lani v septembru članstvo nazadovalo za 250.000. Institut ugotavlja, da se simptomski konjunkturalnega zboljšanja kažejo bolj v nazadovanju števila nepopolno zaposlenih delavcev, kakor pa v skupnem številu zaposlenih delavcev.

Na sadnem sejnu, ki bo od 5. do 7. novembra na velesejnu v Ljubljani, bodo ljubitelji finega in izbranega sadja dobro in po ugodnih cenah postreženi. Predno se založite za zimo s sadjem, počakajte na ta sadni sejem, kjer bo bogata izbira najboljših zimske sort.

170.01 — 107.87, Trst 283.79 — 236.19; valute: avstrijski šiling 875 bl. Curih, Pariz 20.9375, London 17.04, New York 518.62, Bruselj 72.075, Milan 26.57, Madrid 208.60, Amsterdam 123.175, Stockholm 89, Oslo 86.80, København 88.80, Sofija 3.74, Praga 15.36, Varšava 58.10, Bukarešta 3.06.

Effekti

Ljubljana. 7% investicijsko 47.50 zaklj., 7% Blair 33 zaklj., Vojna škoda 175 zaklj., Tvarnica za dušik, Ruše 125 den. Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 174—175, za dec. 175—177, 7 odst. investicijsko 46—51, 4 odst. agrarne 23 bl., 6 odst. begluške 31—31.50, 7 odst. Blair 32—33, 7 odst. Drž. hip. banka 43 bl.; bačne vrednote: Narodna banka 3700—4000, Priv. agrarna banka 200—210.

Beograd. Vojna škoda 175, 173.50 zaklj., 7 odst. investicijsko 49.50 bl., 4 odst. agrarne 20 zaklj., 6 odst. begluške 30.50, 31.75, 7 odst. Blair 35 bl., 7 odst. Drž. hip. banka 41 zaklj., Narodna banka 3900, 3920 zaklj., Pri. agrarna banka 214, 210 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 13.70, Staats-eisenbahngese. 15.7, Alpine-Montan 11.90.

ker je poceni ... zaradi**pene in odlične kakovosti ... Glavno je cena in izborna kakovost****Blagovna tržišča****ZITO.**

+ Chicago, 31. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 43.50, za marec 49.25, za maj 50.6625; koruza: za december 24.25, za marec 29.25, za maj 31; oves: za december 15.375.

+ Winnipeg, 31. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 46.125, za januar 50. Ljubljanska borza (31. okt.) Tendence za žito čvrsta. Zaključkov ni bilo. Nudi so: pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. v 30 dneh): baška, 6 kg po 197.50 — 200; baška, 77/78 kg po 200 — 202.50; sremška, 79/80 po 205 — 210; moka (slov. postaja): baška 20c po 340 — 345; koruza (slov. postaja, mlevska tarifa): baška, umetno sušena po 122.50—122.50, za november po 125.50 do 125, za december po 125 — 127.

+ Novosadska blagovna borza (31. okt.) Tendence nespremenjena. Promet 53 vag. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, Sombor, srednjebaška, sremška, 76 kg 149 — 151; baška potiska, 76 kg 154 — 156; ladja Tisa, 76 kg 156 — 158; srednjebaška, 78 kg 150 do 152.50; gornjebanatska, 76 kg 146 do 148; južnobanatska, 76 kg 144 — 146. Oves: sremški, baški 98 — 102. Koruza, baška, sremška, nova 60 — 62; za december - jan. 63 — 65; za marec - maj 81 — 83; banatska, nova 58 — 60; sremška, umetno sušena, pariteta Sid 70 — 72; pariteta Indija 68 do 70; ladja 68 — 70; banatska, nova, sušena 66 — 68. Moka: baška in banatska 20c in 20gc 240 — 250; 22c 220 — 230; 25c 200 do 210; 26c 155 — 165; 7c 125 — 135; 28c 85 — 90. Otrobi: baški in sremški 66 — 68; banatski 64 — 66. Fižol: baški beli 115 do 120.

Borze**31. oktobra.**

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni. Devizi Berlin in Bruselj sta se za malenkost okrepili, dočim je Amsterdam popustil. Od valut ee je nudil avstrijski šiling po 875. Na tržišču efektov je prišlo do prometa v 7% Blairovem posojilu po 33 in v Vojni škodi po 175.

Na zagrebškem efektuem tržišču se je Vojna škoda trgovala za kaso nespremenjeno po 175, 7% investicijsko posojilo je bilo najprej zaključeno po 46.50, potem pa po 50. Promet je bil še v 7% Blairovem posojilu po 32 in 33 ter v 6% begluških obveznicah po 31.50.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2311.79 — 2323.15, Berlin 1363.47 — 1374.27, Bruselj 799.41 do 803.35, Curih 1108.35 — 1113.85, London 188.42 — 190.02, New York ček 57.26.31 do 5754.57, Pariz 225.77 — 226.89, Praga



Upravni odbor in uradništvo Mestne hranilnice v Mariboru
javljata tužno vest, da je njihov predsednik ravnateljstva, gospod

msgr. dr. ANTON JEROVŠEK

preminul.

Zaslужnega moža, ki si je za naš zavod stekel nevenljivih zaslug,
ohranimo v blagem in trajnem spominu!

MARIBOR, dne 31. oktobra 1932.

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman

»Sami ste rekli: kakršen oče, takšen sin.« je mirno dejal Pardaillan. »Videti je, da moj sin rad sam ureja svoje zadeve... In mislim, da ima prav. Tem bolj, ker je, kakor vaše veličanstvo ve, dovolj močan, da se krepko postavi za tistega, kogar ljubi.«

Kralj je nekoliko pomislil, nato pa malce vznemirjeno vprašal: »Kakšni so tisti papirji, da bi bilo njih objavljanje nekim ljudem neljubo?«

»Vaše veličanstvo naj se pomiri.« je dejal Pardaillan, ki je uganil zmisel tega nemira; »to so rodbinske reči, ki v ničemer niti od daleč ne zadevajo kralja.«

Kralj se je oddahnil in vprašal:

»Upam, da zdaj ne preti dekletu nobena nevarnost več?«

»Hm, če naj po pravici povem — zdi se mi, da bo popolnoma varna šele čez nekaj časa — čez nekaj tednov ali nekaj mesecev.«

Nato je z očmi pokazal na Jehana, ki je hodil nedaleč od kočije sem ter tja, in dodal:

»A saj ima človeka, ki pazi nanjo — varuha, ki ni vajen klicati drugih na pomoč.«

»Ne, ne,« je živahno vzkliknil Henrik. »Vedite, Pardaillan, da to deklet samo zato še ne zavzema častnega mesta v moji okolici, ker je sama izrečno zavrnila vse moje dobrohotne ponudbe. Če bi jo kdo ogražal, hočem, da mi to sporočite. Brez pomišljanja se vsak trenutek postavim zanj. Konec koncev je vendarle moje krvi.«

Pardaillan je pokimal. A njegov nasmeh je govoril drugače.

»Zdaj, ko je zadeva vašega sina polasnjena,« je nadaljeval kralj po kratkem molku, »mu sporočite od mene, naj nekaj časa ne hodi okoli montmartrskega samostana. S tem se bo ognil novih podobnih nesporazumov, kakor je bil tisti na morišču.«

Pardaillan se je jedko nasmehnil. Kralj je bil stopil tja, kjer ga je hotel imeti. Namestu da bi odgovoril na njegove besede, je mirno dejal:

»Ali me vaše veličanstvo, ki se tako blagohotno zanima za mojega sina in zame, ne bo vprašalo, kdo je bila mati tega sinu?«

»Pa res,« je dokaj radovedno menil kralj, »kdo je bila?«

»Princesa Favsta,« je rekel Pardaillan in ga mirno pogledal s svojimi jasnimi očmi.

Kralj se izprva ni dosti zmenil za to ime. Vsekako ni pomislil na tisto, česar ga je Pardaillan hotel spomniti: na Favstin zaklad, ki ga je hotel minister Sully z njegovim pristankom krivično spraviti v kraljevo blagajno. Ne, v kronanem babjaku, kakršen je Henrik IV. zmerom bil, se je najprej oglašilo neobrzdano nagnjenje do žensk.

Z iskrenimi se očmi je pogledal Pardaillana in zamamljeno zažvižgal:

»Da bi jo vrag! To vam je bila lepa ženska — vsaj pripovedovali so mi tako... Sam namreč nisem bil tako srečen, da bi jo bil kdaj videl. Čestitam, prijatelj!«

»Da, sire, lepa ženska,« je odvrnil Pardaillan, ne da bi trenil z očmi. »Kar Boga zahvalite, da je niste nikoli poznali.«

Nato je malomarno dodal:

»In pravilčno bogata.«

Henrik se je zdrznil in nerodno mu je postalo. Mahoma se je bil spomnil zaklada. In, vraga, priznati si je moral, da mu ta zadeva ni bila v čast... Še malo ne! Pogled, s katerim je ošinil Pardaillana in njegovega sina, je bil dokaj vznemirljen.

Kakor da ne bi opazal te nenadne zadrege, je Pardaillan nadaljeval:

»Tako bogata, da je v pariški okolici skrila deset milijonov za svojega sina, ne da bi se bila ta silna vsota le količkaj poznala njenemu ogromnemu imetju.«

Tako govoreč je vitez nepremično uprl oči v kralja. Ta je premišljeval, in njegove misli so morale biti dokaj grenke, kakor je vse kazalo. Očividno je bil Pardaillan poučen o pomenu izkopavanja.

ki so se vršila v Mučeniški kapelici. Zdaj ga je hotel najbrže spomniti, da nima, pa naj bi bil desetkrat kralj, nikake pravice do teh milijonov, in ga z vsem dolžnim spoštovanjem pozvati, naj jih pušti pri miru.

Pustiti te milijone v trenutku, ko jih je malone že imel? O, kako grenka misel! A kaj? Pravica je bila na strani Pardaillana in njegovega sina. Tega ni bilo moči utajiti. In če bi bilo tudi mogoče, ali se je smel tako ponižati in puliti temu človeku, ki je bil že tolikrat tvegati življenje zanj, njegovo zakonito lastnino iz rok? Fej! Nikoli ne!

Henrik je bil hud igralec in je znal izgubljati, ne da bi bil trenil z očesom. Ta mah je pogledal na vso stvar kakor na izgubljeno igro. Kroglica je bila res da grenka, a treba jo je bilo pogoltniti brez krmčenja in zmrdovanja. Ko se je tako odločil, le s težkim srcem pristal tudi na to, da se ogne poniževalnega opomina, naj spoštuje tujo last.

Zato si je hitro dal vesel in neprisljen izraz ter sam izpregovoril prvo besedo.

»O, vraga, prijatelj!« je vzkliknil. »Ali veste, da je malo manjka, pa bi vas bil ograbil?«

Morda je pričakoval, da se bo Pardaillan uprl in zaigral presečenost, in je morda prav zato nalašč rabil besedo »ograbil«. A ne! Pardaillan je sam pri sebi pomislil:

»Nu, nu! Vendar že!«

Na glas je pa rekel s tako nedolžnim obrazom kakor le kdaj kdo na svetu:

»Da, vem. Na podlagi neke italijanske listine, ki daje zelo točne podatke, je gospod de Sully odredil kopanje v Mučeniški kapelici.«

»Kako veste to podrobnost?« je osupel vzkliknil Henrik.

»Prisostvoval sem, ko je gospod de Sully dobil tisti papir,« se je nasmehnil Pardaillan.

»Pa mi ni ničesar povedal!«

»Kako bi vam bil mogel povedati? Saj ni ničesar slutiti o moji navzočnosti pri svojem razgovoru s človekom, ki mu je prinesel listino.«

Jugoslavija v sliki

Poznana domača tovarna čokolade UNION v Zagrebu je dala v promet mlačno čokolado pod naslovom »Jugoslavija v sliki«. Vsem tablicam te čokolade so priložene slike, ki kažejo znamenitosti in lepote Jugoslavije. Te slike lahko nalepite v album »Jugoslavija v sliki«, ki jo je izdala tovarna v to svrhu, a tako napolnjen album bo omladini zelo koristen pripomoček pri spoznavanju kraljevine Jugoslavije. Da bo ta naloga tem bolj lažja dosežena, vsebuje album tudi zelo poučne opise posameznih krajev ter so vsi opisi obnem s priljubljenimi slikicami velike vrednosti za mladino.

Radi konstatiramo, da je ta album prvi te vrste, ki na zelo pripravljen in zanimiv način prikazuje lepote in zanimivosti naše domovine.

Radio

Izveček iz programov

Torek 1. novembra

LJUBLJANA 9.30: Razorožitveni problem in vzoja. — 10: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11: Operni dueti, pojeta z. G. etič in g. Rus. — 12: Napoved časa, poročila, plošče. — 20: Prenos koncerta Češke filharmonije iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila, salonski kvintet.

Sreda 2. novembra

LJUBLJANA 12.30: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 17.30: Otroški kotiček. — 18: Salonski kvintet. — 19: Ruščina. — 19.30: Karikativno in narodno delo. — 20: Samospevi gđ. Angele Megla. — 20.30: Samospevi g. J. Likoviča. — 21: Komorni pihalni kvintet. — 22.15: Napoved časa in poročila.

BEograd 12.30: Radio-orkester. — 16.30: Koncert slepcev iz Zemuna. — 20: Koncert sodobne ruske glasbe. — 20.40: Sluhogra. — 21.10: Mozartov koncert za klavir z orkestrom. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.30: Koncert tria. — 20.30: Orkester. — 22.40: Instrumentalna glasba. — PRAGA 19.30: Saksophon. — 20: Dramas Sokratova smrt. — 22.20: Plesna glasba. — BRNO 19.30: Koncert iz Prage. — 21: Vojaška godba. — 22.30: Plesna glasba. — VARŠAVA 18: Koncert orkestra. — 20: Nabožna glasba. — 22.15: Plošče. DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 17: Populardanski koncert. — 18.25: Vojaška godba. — 20: »Siehernike. — 21.20: Komorna glasba. — BERLIN 20: Simfonični koncert. — 23.15: Plesna glasba. — KÖNIGSBERG 19.30: Večer lahke glasbe. — 21.15: Vojaška godba. — 23: Lahka glasba. — MCHLACKER 19.30: Citre. — 20: Prenos iz Dunaja. — 21.10: Citraški trio. — 22.45: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17: Godalni kvintet. — 18.15: Zborovski koncert. — 19: Zvonenje. — RIM: Program odpade.

ČUDO KOŽNE NEGE

»Izkusite »Lavenor« vodo z. Kožo in obraz z dodatkom Hamamelis virginica (Virginijske čarobne grmičje). With Hazel). Avtorizirane trgovine zdravilno učinkovitost virginijskega čarobnega grmičja Hamamelis: naga odpravi vse kožne hibe, napne in poveži polt, prečene gube, ruže in druge starostne pomanjkljivosti. Te na čudo meje lastnosti »virginijskega čarobnega grmičja« skriva »Lavenor« voda za kožo in obraz. Steklenice stanejo mala 20 Din, srednja 35 Din in velika 48 Din.

»Lavenor« voda za kožo in obraz

Izdelovalec Jünger & Gehhardt, ustanovljen 1873, Berlin S 14.

Zaloga drogerija Gregorčič, Ljubljana, Prešernova 5.

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Četrtek 3. novembra

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Italijansčina. — 19: Kako bi pravilno uredili denarstvo. — 19.30: Pogovor s poslušalci. — 20: Pevski koncert društva »Lirac iz Kamnika. — 21.30: Koncert ge. Zlate Gjunčienac-Gavella. — 22: Fantje na vasi. — 22.30: Cas, poročila.

BEograd 12.05: Radio-orkester. — 16.30: Populardanski koncert. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Ruske pesmi in balade. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.40: Plesna glasba. — PRAGA 19.35: Mandoline. — 20: Godba na pihala. — 21: Koncert Ade Sari. — 22.30: Lahka glasba. — BRNO 20.20: V spomin Jožefu Reesu. — 21: Program iz Prage. — VARŠAVA 18: Lahka godba. — 20: Orkestralni koncert. — 22.15: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Godalni kvartet. — 15.40: Koncert solistov. — 17.10: Dunajski filharmoniki na ploščah. — 19.40: Vedra glasba. — 21.05: Klavirski koncert. — 21.50: Jack Hilton igra. — 22.30: Lahka glasba. — BERLIN 20: Zabaven program. — Plesna glasba. — 24: Iz arhiva plošč. — KÖNIGSBERG 20: Prenos iz Mühlackerja. — Plesna glasba. — MCHLACKER 20: Večer operne glasbe. — 21.15: Trgatev ob Renu. — BUDIMPEŠTA 17.30: Madžarske pesmi. — 18.35: Orkestralni koncert. — 19.30: Opera »Madame Butterfly«. — 23.15: Ciganska godba. — RIM 17.30: Orkestralni koncert. — 20.45: Violinski koncert. — 21.30: Veseloigra.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev.

Turisti in smučarji!

Prvovrstne čevlje izdeluje po meri in solidni ceni trdka 1242.

J. ANDERLE, Strossmayerjeva 4, nasproti II gimnaziji na Poljanah. V predsezoni 30 % ceneje!

Kdor hoče kupiti

šivalni in pisalni stroj na hranilno knjižico, ga dobi pri trdki 12480

IVAN JAX IN SIN

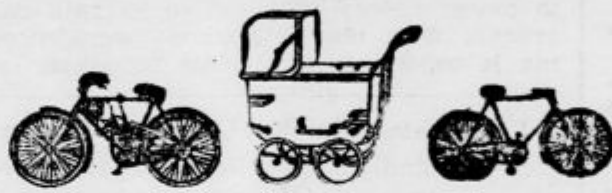
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 2

Specijalna delavnica za smučarje in gojzerce

Mehanična popravilnica snež in galos. Prvovrstna izdelava. Točna postrežba. Cene konkurenčne. 12715

ALBIN ERZEN, Sv. Petra cesta št. 33

PUH - PERJE R. MIKLAUC LJUBLJANA



TRIBUNA: F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Ceniki franko

Izdelujejo se najnovejši modeli otroških in gračnih vozičkov, trikotniki, razna najnovejša dvokolesa, šivalni stroji in motorji. Velika izbira. Najnižje cene.



SOKOLSKO DRUŠTVO V ZAGORJU OB SAVI sporoča, da je umrl brat

LAVOSLAV JERIN

računski vodja Bratovske skladišnice, posestnik, ustanovitelj in bivši starosta Zagorskega Sokola

Svojemu članu ohranimo časten spomin!

Zagorje ob Savi, dne 31. oktobra 1932.

12776



Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš predobri soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Ivan Benedik

prejemnik Mestnega dohodarstvenega urada

dane, dne 31. oktobra nenadoma preminul. Pogreb bo v sredo, dne 2. novembra 1932 ob 1/2 5 uri popoldne od doma žalosti, Hradečkova cesta 64, na pokopališče k Sv. Križu. 12772

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1932.

Zalujoči ostali.



Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš predobri soprog oziroma oče in dedek, gospod

Luka Bleiec

šolski upravitelj v pokoju

dne 30. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 2. novembra 1932 ob 1/2 3 uri popoldne izpred mrtnišnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1932. 12774

Globoko zalujoči ostali.



Nesreče...

Nesreče na potovanju ne pomenijo ničesar v primeri z onimi, katerih ne vidite, z nesrečami, katerih vzrok je pomanjkljiva nega zob. Zavarujte se pred takimi nesrečami s tem, da očistite svoje zobe zjutraj in zvečer ter po vsaki jedi s pasto Gibbs.

Naznanilo preselitve

Svojim cenjenim odjemalcem najvišjeje naznanjam, da se preselim 1. novembra 1932 s svojo

Specerijsko trgovino

v razširjene in novo preurejene lokale moje že obstoječe specijalne trgovine in pražarne za kavo na

Dunajski cesti

vogal Tavčarjeve
ulice št. 2

Karol Planinšek

12729

Pred nakupom ali prodajo

vložne knjižice

obrnite se zaupno na:

M. JANKOLE, komanditna družba, Ljubljana 12728

Telefon 3052.

Selenburgova 6.

Telefon 3052

INFORMACIJE BREZPLACNE!

Zahvala

Ob smrti našega nepozabnega

Aleksandra Mattanovicha

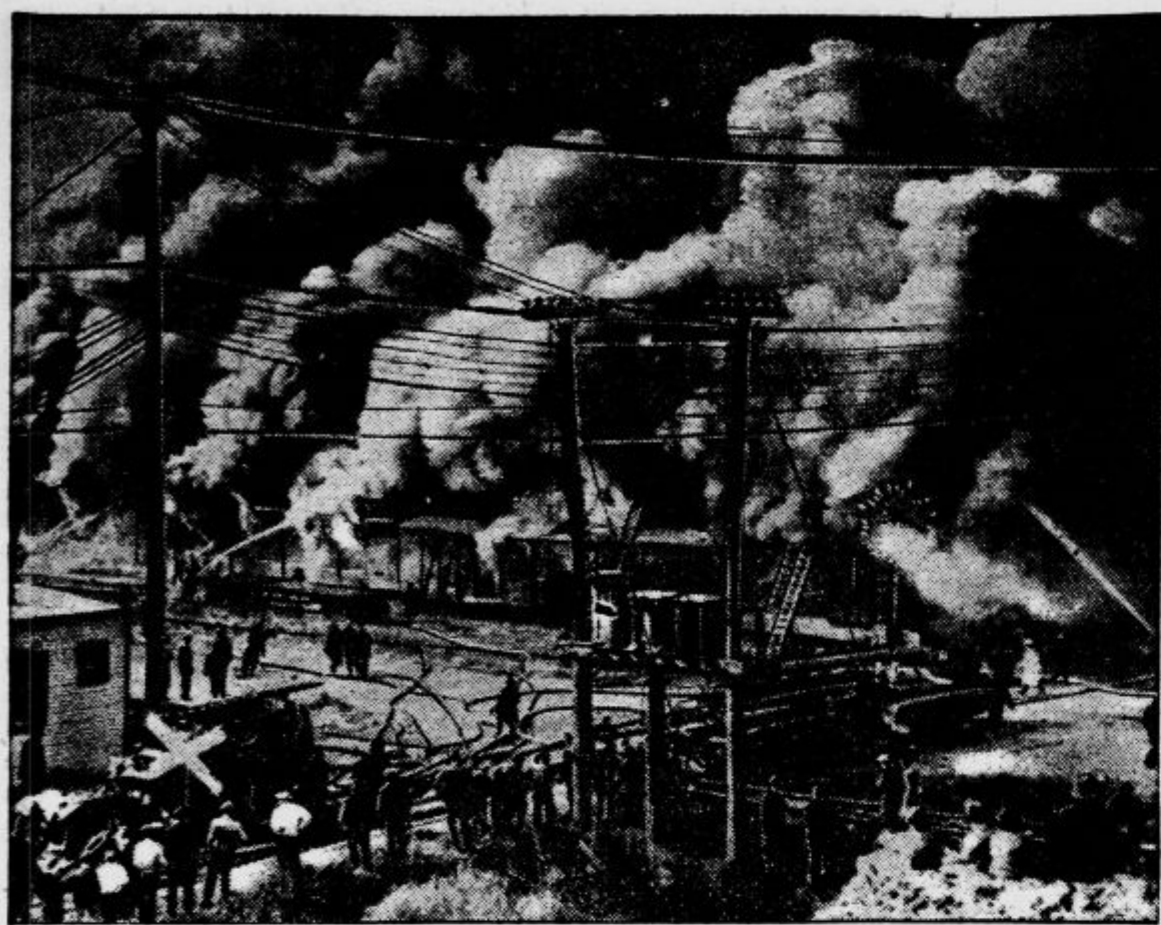
polkovnika v pokoju

smo prejeli nebroj dokazov sočutja. Zahvaljujemo se vsem znancem in prijateljem, ki so spremenili pokojnika na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vojaški oblasti, nadalje komandantu 16. artiljerijskega puka in vsem gg. oficirjem in vojakom, ki so izkazali pokojniku zadnjo čast in ga spremenili v večnemu počitku.

Berta Mattanovich, vdova — Ing. Drago Mattanovich, sin. ter vsi ostali sorodniki 12777

Iz življenja in sveta

25.000 ton sladkorja je uničil ogenj



V Baltimoreu je izbruhnil požar, ki je uničil 25.000 ton sladkorja, ogromen delež pridelka letošnje odotne sladkorne letine.

Spomenik molju

ki je uničil cel kontinent

Ah, ste že kdaj slišali, da eksistira molj po imenu cactoblastis cactorum? Gotovo ne, saj živimo samo v nekaterih delih Srednje Amerike. Majhna je ta živalica, a vendar so njene zasluge velike, tako velike, da ji mislijo postaviti velik spomenik. Rešila je skrajna cel kontinent.

To je bilo tako-le: Ob koncu 18. stoletja je uvedel neki angleški guverner v Avstralijo neko vrsto kaktusa. Misli je, da bo rabila tu za okras. Toda avstralsko podnebje je rastlini tako prišlo, da se je začela razširjati z grozovitno hitrostjo na vse strani in je postala kmalu prava šča božja za avstralsko poljedelstvo in živinorejo. Kamorkoli je došla, je uničila na svojem zmagovitem pohodu, je odvela drugim rastlinam sonce in zrak ter jih uničila. V kratkih desetletjih je spremenila tako 300.000 kv. km rodovitnih tla v puščavo brez vsake vred-

nosti in avstralski kmetje so bili napram njej brez moči.

Todaj si je nekdo domislil, da živi v domovini uničujoče kaktuse neke molj, baš gori omenjeni kaktoplastis, ki se redi od njega in ga drži tako v zmožnih mejah. Uvozili so okrog 3000 teh moljev v Avstralijo in jih po dobro premišljenem načrtu spustili na različne dele s kaktuse okuženega ozemlja. Z isto neverjetno naglico, kakor se je prej razširjala kaktusa, se je zdaj začel molj, v kratkem času so majhne in milijarde njegovih ličink žrle in uničevale rastline. Pustinja se je začela spreminjati v obdelano ozemlje. Tako je majhen molj rešil cel kontinent prave egiptovske naloge in zato ni čudno, da se mu hočejo hvaležni kmetje oddolžiti z velikim spomenikom. Srečala pa bo zdaj, ko je kaktusa v Avstraliji konec, konec tudi njegovega uničevalca kaktoplastisa.

Znamke zadnjega carja

Zanimiva filatelistična razstava v Londonu

V Londonu so otvorili te dni razstavo poštarnih znamk, ki je ena najzanimivejših svoje vrste. Med posameznimi kosi izredne vrednosti najdemo tukaj tudi zbirko, ki je bila last zadnjega ruskega carja Nikolaja II.

Nikolaj II. je bil eden najbolj vnetih zbirateljev vseh časov. Bil je strasten filatelista in ko je l. 1913. po četletnih pripravah naročil svojo znamenito serijo Romanovih, ni natančno proučil samo vseh predloženih načrtov, temveč je nadziral tudi tisk. Serijo je izdala ruska pošta uprava k 300-letnici dinastije Romanovih. Izdelava teh 17 vrednot je stala približno 250.000 rubljev in šlo je za to, da bi postala v vsakem oziru dovršen proizvod. Car je bil na to izdajo posebno ponosen, ker je bila v vsakem oziru ruski izdelek. Najboljši ruski risarji so napravili osnutke, ki so jih potem najboljši ruski strokovnjaki izdelali v bakrorezu. Med risarji je omeniti n. pr. Balibina, Larina, Lan-

cerja, med graverji Kašija, ki je znan vsem filatelistom. Načrtov so carju predložili 1270, izbral pa jih je 17 — delo je bilo ogromno. Serija je carju tako ugajala, da je dal zase izdelati še vse ostale načrte in tako je postal lastnik kompletne, edinstvene zbirke.

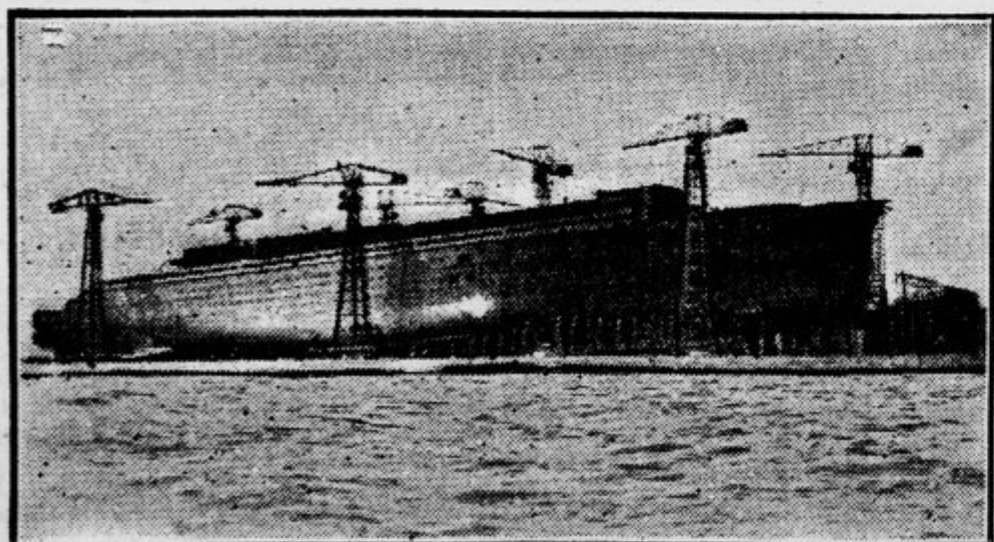
Ko so carjevo družino po znani ruske revolucije prepeljali v Tobolsk, je car med ostalimi stvarmi vzel tudi svojo zbirko znamk. Pri presestitvi v Jekaterinograd je zbirka ostala v rokah njegovih čuvajev in je postala po marsikaterih peripetijah last nekega inostranskega letalca in s pomočjo nekega inostranskega diplomata jo je ta spravil v London. Tu so jo hoteli najprej prodati po delih, ker so mislili, da bi za celotno zbirko ne našli kupca. Končno pa se je takšen kupec našel in ta je zbirko posodil londonski razstavi. Pozneje jo bo prodal na dražbi v prid neki londonski bolnišnici.

Nenavaden samomor

V Cernovicah si je na neobičajen način vzela življenje 21-letna Berta Wahr. Pošla se je s petrolejem in nato zlezla v veliko domačo krušno peč, obleko pa je prilepila s svečo, ki jo je držala v rokah. Iz krušne peči so potegnili pozneje njeno zgorelo truplo.

Prva, ki je opazila Bertino smrt, je bila mati. Potrkala je večkrat zaporedoma na vrata, ki se niso hotela odpreti. V strašni slutnji, da se je moralo zgoditi nekaj nenavadnega, je nato poslala po sosedo in kuhničarico. Neki moški je zlezel skozi okno v kuhinjo, kjer je ugriz strahovit prizor. Iz kadeče se peči so mogle samo samomorilniške noge. Rešitev v tem položaju je bila nemogoča. Na kuhinjski mizi je pustila nesrečnica listek z besedami: »Odpustite! Morala sem to storiti.« Vzroka pa ni navedla. Mati pravi, da ni hotela nobenega sledu duševne zmedenosti, iz katere bi se dale sklepati na to strašno prostovoljno smrt.

Največja potniška ladja sveta



Z velikimi svečanostmi se, s soboto, 29. oktobra v St. Nazaireu spustili v morje francosko ladjo »Normandie«, ki je hkratu največja potniška ladja na svetu. Ladjo bodo v najkrajšem času popolnoma dogotovili.

Nobelova nagrada za medicino

Letošnjo Nobelovo nagrado za medicino in fiziologijo so podelili skupno dvema angleškima učenjakoma, prof. Charlesu Sherringtonu in prof. Edgarju Douglasu Adrianu. Oba sta se izkazala z važnimi odkritji o nevronih.

Nauk o nevronih je že pred daljšim časom trdil, da sestoji živčni sistem iz velikega števila posameznih enot, ki jim je dal oče tega nauka, prof. Waldegger, ime nevroni. Vsakemu nevronu pripada



Prof. sir Charles Sherrington

živčna stanica, živčna nitka in njeni konci. Posamezni nevroni se ne družijo v mrežo v vsem človeškem telesu, temveč se samo dotikajo drug drugega. Živčni dražljaj se torej ne pretaka po živcih, temveč skače od nevrona do nevrona.

Dokaza za ta nauk ni bilo lahko, podati in mnogi ugledni fiziologi so ga zato zavracali. Šele obema novima nagradjenca ma je uspelo, da sto podala ta dokaz.

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanjo izpraznjenje črevesja s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefovce« gorenice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefovca« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefovca« gorenice se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah.

Dolarje je vrgla v peč

V okolici Brna se je primeril pred dnevi nenavaden dogodek. Žena nekega izseljenca, ki se že dalj časa mudi v Ameriki, je bila precej dolgo brez vesti od svojega moža, ki je odšel na morje. To jo je tako vznemirjalo, da ni mogla nikogar trpeti v svoji bližini. Pred dnevi pa je prišla iz Amerike pošiljka, na videz pismo. Nejevoljna je žena raztrgala ovoj, v pisnu pa je našla namestu pričakovanega denarja — fotografije.

Vsa razsajena zaradi takšnega moževega ravnanja je popadla fotografije in vse skupaj zabrusila v peč. Pozneje pa se je le skesala in začela vnovič prebrati možovo pismo. Sinc je ostrmela, ko je prišla do mesta, kjer ji mož priporoča na moč oprezo ravnanje s fotografijami, ker so zadaj na hrbtu vanje vpleteni stodo-larski bankovci. Vest je ženo tako prestrašila, da je mahoma planila pokoncu in segla v peč, da bi jo otela denar. Bilo pa je že prepozno. Dolarji so postali žrtev plamenov, kar je ženo tako potrla, da je skušala izvršiti samomor.

Drobne zanimivosti

Podzemna železnica pod Beringovo ožino

Japonski list »Kokumin« seznaja svoje riško celino od San Franciscu do mesta Nome na Aljaski, potem pa naj bi se potčitalje z nenavadno senzacijo. Gre za svezno starega sveta z novim svetom posredstvom — tračnic. Proga, ki jo zalega ta načrt, naj bi šla najprej čez ameriška pod Beringovo ožino ter naj bi šla do severne Kamčatke. V Habarovsku bi se pridružila sibirski železnici. Če ameriško celino od San Franciscu do mesta Nome na Aljaski, potem pa naj bi se potčitalje Japonci načrt za realnost ali utopijo, ni jasno.

Smrt znamenitega medicina

V Parizu je umrl član odotne medicinske akademije dr. Babinski, znan posebej kot diagnostik za razne bolezni osrednjega živčnega sistema. Diagnostiranje na podlagi gledenja stopala, ki ga je uvedel pokojnik, se je izkazalo silno uspešno.

Društvo prijateljev Švefke

Več častnikov bivšega avstro-ogrskega polka št. 91, v katerem je služil pri vojakih Jaroslav Hašek, pisatelj »Švefke«, je letos 28. oktobra ustanovilo društvo švefkovih prijateljev. V društvo bodo sprejete vse osebe, ki so rabile Haška za model pri ustvarjanju njegovega humorističnega lika.

Neumannova pred klinično preiskavo

Kakor poročajo iz Monakovega, bodo Terezijo Neumannovo v najkrajšem času zdravniški klinično preiskali, da doženejo vzrok njenega zagonetnega življenja brez hrane. Preiskava je sklenjena stvar in bo poverjena univerzitetnemu zavodu v Würzburgu.

Stave v prilog Rooseveltu

Newyorški »Literary Digest« je priredil poskusno predsedniško glasovanje v Ameriki. Poročajo, da je pri teh volitvah dobil demokratiški kandidat Roosevelt 56,19 odstotkov vseh glasov, Hoover 37,33 odstotkov, ostanek pa socialistični kandidat Thomas.

Ladje se pripravljajo na zimo



V Southamptonu so se v zadnjih dneh opremile za zimske vožnje štiri ogromne ladje, ki oskrbujejo prekomorski promet med Evropo in Ameriko: Majestic (spredaj na levi), Olympic (zadaj na levi), Berengaria (spredaj na desni) in Aquitania (zadaj na desni).

Zobje in kruh

Žita in njih produkti so zobem nevarnejši kakor sladkor

Doslej je splošno prevladovalo prepričanje, da je sladkor tisti činitelj, ki povzroča prezgodnje gnitje in razpadanje človeškega zobovja. Ta vera je bila tako zasidrana, da se z njo hodilo okrog že majhni otroci, katere so starši zaradi velike sladkosnednosti strašili, da bodo ob zobe. Kakor pa se zdi, je bojazen pred zauživanjem sladkarij v škodo zob pretirana.

Angleška fiziologinja ga. Mellanby, ki je proučevala škodljivi vpliv sladkorja na zobe pri živalih, je ugotovila, da imajo živali, ki so jim dajali sladkor v najgrobnejši obliki, popolnoma dobro zobovje. Pač pa se je pokazalo, da so močno podvrženi poškodbam zobovja tiste živali, ki dobivajo hrano, v kateri ni dovolj vitaminov A in D.

Podobno ugotovitev glede neškodljivosti sladkorja so napravili raziskovalci tudi na otoku Tristanu da Cunha. Prebivalci tega otoka imajo nenavadno zdravo zobovje, čeprav so jim popolnoma neznanne štetke za zobe. Hranijo pa se večinoma z mehkim živilom, n. pr. s krompirjem.

ribami, zelenjavo in pinvinovimi jajci. Ta hrana se zdi s izjemo pingvinovih jajc nedolžna in prav navadna in občan se bo komaj zavedel, da ti otočani ne zauživajo žita v nobeni obliki. Vzrok je zelo enostaven. Prebivalstvo tega otoka ne pozna kruha, niti žitnih vrst, to pa zato, ker uničijo podgane na otoku vsak poskus kakršnekoli žitne setve. Na Tristanu da Cunha ne uspeva zaradi tega niti riž.

Ugotovitve ge. Mellanby na prvi pogled osupnejo civilizirance, ker so naravnost porazne za hrano, ki od nje živi večina ljudi. A tudi drugi poskusi so pokazali, da imajo najboljše zobovje tiste živali, ki jim hrana sicer dovaja mnogo vitaminov, a nobene žitne vrste. Kruh in oves sta torej največja sovražnika zdravih zob, a ker je človeku skoro nemogoče živeti brez žita, je najbolje, da si zobe redno čisti, da ne ostanejo drobtine med zobnimi vrzeli, kajti na ta način se zobje najbolj uničijo. Fiziologinja še nadalje proučuje problem, ki ga je začela, ker noče storiti nobenih prenehanj sklepe, da bi bistva vprašanja že danes popolnoma jasno.

Medklic, ki donaša veleposestva

Nevsakdanji incident v španski zbornici

Šala postane lahko zelo resna stvar. To dokazuje dogodek, ki se je pripetil te dni v španskem parlamentu in ki o njem govori vsa španska javnost.

Eden izmed vodj opozicijske agrarne stranke, veleposestnik Lasmamié de Clarac, je izjavil v parlamentu pri debati o novih poviških plač poljedelskim delavcem, ki jih je predlagala vlada, da bodo spravili posestnike v propast. »Pripravljem sem, da odstopim svoja posestva vsakomur, ki hoče v teh okoliščinah prevzeti riziko nase.« je vzkliknil patetično ob koncu svojega govora. »Sprejeto!« je zaklical republikanski poslanec Perez Madrigal, ki ga zaradi njegove mladostne ognjevitosti imenujejo »vrapat.« Gospod predsednik, vi ste priča! Ponudbo sprejemam.« Predsednik zbornice Besteiro se je nasmehnil: »Saj vendar nisem notar!« Lasmamié: »Nimam nič proti temu, če se ta zadeva zabeleži.« Besteiro: »Ta posel opravita gospoda bolj med seboj.« La-

mamié: »Ponavljam svojo ponudbo, da izročim svoja posestva...« Madrigal: »Kako: svoja posestva? Mislim, da so to že moja posestva!« Smeje.

In kot šalo je sprejela ta intermezzo tudi javnost. Toda Madrigal je bil sklenil drugače. Drugače dne je stopil na sodišče s predlogom, da se mu po dogodku prejšnjega dne izroči Lasmamiéjeva posestva. Dobiček bo dal v dobrodelne namene. Predlog so vzeli na zapisnik. Ko je Lasmamié zvedel za ta korak svojega poslanskega tovariša, mu ni bilo čisto udobno pri srcu in je izjavil novinarjem, ki so ga obkrožili, da se takšna sprememba posesti ne more izvršiti kar tako brez vsakih kavtel. Madrigal pa je pristopil in dejal z vso mirnostjo, da o kakšnih kavtelah na parlamentski seji ni bilo nobene govora in da omejitve tudi ne bo priznal. Imel je že stroške zaradi prevzema posesti, ker ni dovolil niti trenutka, da bo ostal aristokrat in tradicionalen pobornik za viteško naziranje pri svoji besedi. Njemu, Madrigalu, pa gre za dokaz, da je mogoče delavstvu dajati pošten zaslužek in pri tem vendarle imeti dobiček. Tako je dejal Madrigal in ostavil Lasmamiéja v največji zadregi. Vsa javnost je radovedna, kako se bo ta afera iztekla, juristi pa pravijo, da ima Madrigal po španskih zakonih vse šanse, da pride do Lasmamiéjevih posestev.

ANEKDOTA

Na nekem dobrodelnem koncertu v Berlinu so med drugimi nastopili Rosenthal kot solist na klavirju, dva znana pevca sta pela, Nikisch pa je dirigiral. Nikisch je nastopil prav za prav samo v dveh uverturah pred občinstvom, dočim je spremljavo solistov prepustil Kamilu Hildenbrandtu. Po koncertu so umetnike povabili na banket. Solisti in Nikisch so bili že sedli k mizi, ko se je Rosenthal z lju-beznivim nasmehom obrnil do Nikische »vprašanjem: »Ali se udeležite banketa osebno, ali pa se boste dali zastopati po Hildenbrandtu.«

Vsak dan ena



»Draga Metka, pošiljam Ti sliko belvederskega Apolona, glede katerega Te opozarjam, da stoji na levi strani.«

TRI MILIJONE žen PRAVA LEPOTA „VELOUTY DE DIXOR” Nadomešča kremo in puder, a se ne masti in ne maže obleke.

Gratis-kasete (proti 2 din za odposiljatev) zahtevajte od zastopnika: COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičiklasova ulica štev. 23

Cene malim oglašom

Zentive in dopisovanja. Vseka beseda Din 1.— ter enkratna pri-
stojbina za tisk ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega
in reklamnega značaja vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo
se računajo naslovi in oglasi, ki spadajo pod rubrike: „Kam po
kari“, „Auto-moto“, „Kapital“, „V našem“, „Poslaste“, „Lokal“, „Sila
svetla“, „Odbor“, „Sretno“, „Vrednoto“, „Informacije“, „Živimo“,
„Obzre“, „Les“, ter pod rubrikama „Trgovski potnik“ in „Zasluzek“,
če se s oglašom radi zaslužiti oziroma če se išče pomoč
Kdor si pa po temi rubrikama išče zaslužka ali službe plača za

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.—
za besedo, se računajo enkratna pristojbina Din 5.— za tisk ali
za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo
po 50 par za besedo. Enkratna pristojbina za tisk ali za dajanje
naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za besedo, znaša Din 1.—
Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.—
pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—
Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ost-
roma jih je vplačati v plačilo obnove s naročilom.

Potniki

Kdor išče mesto po-
tika, plaša za vsako
besedo 50 par; za da-
janje naslova ali za
tisk 5 Din. Kdor
se daje naslova ali
za tisk po 5 Din. (5)

Trgovski potnik
v Sloveniji dobro pe-
ljan, ki potuje redno s
svojim avtomobilom, bi
prevzel kakšno zastop-
stvo proti proviziji, naj-
več 315 par na oči. oddel-
ek „Jutra“, 43231-5

Zasluzek

Kdor išče zaslužka,
plaša za vsako besedo
50 par; za tisk ali
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (5)

Odeje

av. sprejemajo v delo in po-
prejajo. Vola in vola in
enajste. Rožna ulica. 43237-3

Poravnave

svetle, bilane, organi
svetle knjigovodstva in
svetle vodstva, pore-
dovanja in druge, raspe-
pisa, svetle knjigovodstva
svetle registrirani strokov-
njaki. Ponudbe pod šifro
„Jutra“, 43248-3

Mizarskega vajenca

apreje Jurij Poljak,
strojno mizarstvo, Kranj,
43230-44

Učenko

priloge in poslovo sprej-
manje. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43164-44

Kovaškega vajenca

sprejemam v Ljubljani,
v hiši. Naslov pove oči.
odd. „Jutra“, 43277-44

Mesto trg. učenca

šolam v veletrgovništvu
kmalu Slovencem. Ivan
Tomaž, Pomena, Dobro-
je, 14. 43259-41

Službo dobi

Vseka beseda 50 par;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (1)

Služnik

ki dobro pere in lika, po-
pomoma državo sprejem-
Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Prekajevalca

samoizolirano, prvotnega
sprejemam takoj. Ponudbe
na oglaš-oddelku „Jutra“,
43251-1

Dobro kuharico

il se sprejme, ki dvoma
oddelku „Jutra“, 43251-1

Spretno pletiljo

za nogavice in vasa druga
dela, ki se razume na vse
strane, sprejme takoj. Iz-
govor pri Sotku in Ljub-
ljani, 43251-1

Izurne pletilje

sprejemam takoj v Zeleni
juni. Prelozova ul. 19.
43251-1

Postrežnico

in blizna Staciona šče
Jelke. Dunajska cesta 57/II
43251-1

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

DRUGI DEL



104.

Nihče ni mogel razumeti tega čudnega bitja, ki je skakalo po
drevo tako hitro kakor opica manu. Pogon na umikajočo se čre-
do se je bil iznova prijel, ko so zdaj začeli za hrbitom oddaljeni
prasketanje. „Puške!“ je zavpil glavar. „Hitimo! Abenaki roparji
so prišli po našo slavinovino in naše ženske!”

Cevljar, pomočnik

dobro stalno službo. Naslov
posladi na oglaš-oddelku
„Jutra“, 43251-1

Praktikantinja

za pisanje stroj. sprej-
manje. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Kompanjon

Reven trgovci bi prijetni
svoje in sodelavce, bi
prevzeli kakšno zastop-
stvo proti proviziji, naj-
več 315 par na oči. oddel-
ek „Jutra“, 43231-5

Starejši, kmečki

zakonski par
brez otrok, išče za
možjostjo vodstvo in obde-
lavo svetle svetle po-
sredstva. Naslov pove oči.
43251-1

Brivskega

pomočnika
mizarskega, sprejme takoj
salon na Smartinski cesti
št. 22. 43251-1

Krojača ali

čevljarja
sprejemam kot kmetika na
delu. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43166-1

Šiviljo

samoizolirano in prvotno
priročno, sprejemam takoj
v hiši. Naslov pove oči.
43251-1

Prodajalca

prav dobre izvedbe, v
vseh strokih, posebno v
manufakturah, ki bi po-
maga tudi v gospodinjstvu.
43251-1

Pouk

beseda 1 Din, za da-
janje naslova ali za
tisk 5 Din. Kdor
se daje naslova ali
za tisk po 5 Din. (5)

Samo še 2 učenca

sprejemam pod ugodnimi
pogoji s 1. novembrom
formalne dajem od 2.
do 5. popoldne. Gajeva
ulica 9, I. nadst., vrata
št. 6. 43251-1

Otvoritev tečajev

francoske, nemške, an-
gelske, italijanske in
ruske. Najboljše in me-
toda. Sigurno uspeh. Vpi-
sovanje na Miklovičevi ul.
št. 7/II. mod. 6. in 8. 43251-1

Šofer-mehanik

sigurno vozač, s svetlo
praktično, sprejemam takoj
v hiši. Naslov pove oči.
43251-1

Italijanski - nemški

korespondent
in prevajalec, sprejemam
takoj. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Absolventka

Kreke, gospodinjstvo
bi kuhala proti kot-
nizu v javni ali večji
privatni kuhinji. — Po-
nude na oglaš-oddelku
„Jutra“, 43251-1

Absolventinja trg.

praktično, sprejemam
takoj. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Absolventka

izvešana, sprejemam
takoj. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Trgovski pomočnik

verizan v vseh panogah
trgovine, sprejemam takoj
v hiši. Naslov pove oči.
43251-1

Mesar in

prekajevalec
sprejemam takoj. Ponudbe
na oglaš-oddelku „Jutra“,
43251-1

Kolesa

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik
Tržiška cesta 16. tel. 33-12

Stegovalno mizo

drvo, za 200 Din prodaja
Rudolf Sever, Maribor, trg.
št. 2. 43251-1

Premog in drva

prodaja Jozefek Vodmar
43251-1

Velika razprodaja

velikega skora novega
biskupa, timote, oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

40.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

40.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

100 Din dnevno

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

Kakršnokoli

nameščenje
800 trg. nabavljena go-
spodinjstva, sprejemam
takoj. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

500 Din

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

Trgovski pomočnik

verizan v vseh panogah
trgovine, sprejemam takoj
v hiši. Naslov pove oči.
43251-1

Gospodinja

brez otrok, išče za
možjostjo vodstvo in obde-
lavo svetle svetle po-
sredstva. Naslov pove oči.
43251-1

Pek. pomočnik

dobro predprijem, šče me-
so skupnega delavca. —
A. Braki, Bajbenberg, 43251-1

Prodajalca

prav dobre izvedbe, v
vseh strokih, posebno v
manufakturah, ki bi po-
maga tudi v gospodinjstvu.
43251-1

Službo šoferja-sluge

šče me-
so skupnega delavca. —
A. Braki, Bajbenberg, 43251-1

Dekle

mlado in prino, šče me-
so skupnega delavca. —
A. Braki, Bajbenberg, 43251-1

Absolventka

Kreke, gospodinjstvo
bi kuhala proti kot-
nizu v javni ali večji
privatni kuhinji. — Po-
nude na oglaš-oddelku
„Jutra“, 43251-1

Absolventinja trg.

praktično, sprejemam
takoj. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Absolventka

izvešana, sprejemam
takoj. Ponudbe na oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

Trgovski pomočnik

verizan v vseh panogah
trgovine, sprejemam takoj
v hiši. Naslov pove oči.
43251-1

Mesar in

prekajevalec
sprejemam takoj. Ponudbe
na oglaš-oddelku „Jutra“,
43251-1

Kolesa

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik
Tržiška cesta 16. tel. 33-12

Stegovalno mizo

drvo, za 200 Din prodaja
Rudolf Sever, Maribor, trg.
št. 2. 43251-1

Premog in drva

prodaja Jozefek Vodmar
43251-1

Velika razprodaja

velikega skora novega
biskupa, timote, oglaš-
oddelku „Jutra“, 43251-1

40.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

40.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

20.000 Din posojila

za besedo. Oglasi po
50 par beseda. Za da-
janje naslova ali za
tisk po 5 Din. (5)

Čitatelj!

Posluži se dobrot
ki ti jih redno
prinaša

Jutro

mali oglašnik

Kot skladiščnik

želi službo trgovski po-
močnik, verizan v vseh
panogah trgovine in
posredstva. Naslov pove oči.
43251-1

Garnituro za

varilni aparat
popolnoma novo pro-
daja. Naslov pove oči.
43251-1

Amer. banjo

„Majestica“ prodaja. Naslov
pove oči. 43251-1

Banjo in peč

za kopalnico skoraj novo.
Naslov pove oči. 43251-1

Vaze, zavese in fino

pleteno garnituro
bela-črna, poceni prodaja.
Naslov pove oči. 43251-1

Puhasto perje

čisto, suho. Din 45 kg.
Din 100 kg. 43251-1

Inteligent

srednji let, verizan v
vseh panogah trgovine
in posredstva. Naslov
pove oči. 43251-1

2 izložbeni okni

310 x 145 široki, skoraj
novi, ugodno prodaja A.
Frank, Igrška ulica 10.
43251-1

Kopalno banjo

popolnoma nova, pro-
daja. Naslov pove oči.
43251-1

Auto, moto

Vseka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za tisk po 5 Din. (10)

Lahkotovorni avto

750 kg nosilnosti, prvot-
nega ameriškega znam-
ke, v najboljšem stanju
prodaja. Informacije J.
Lovič, Tavčarjeva ul. 7,
telefon 27-28. 43251-1

Kupim avto

štridovno, dobro ohran-
jeno, pripravo za iz-
govo potovanja. — Po-
nude na oglaš-oddelku
„Jutra“, 43251-1

Avtomobilno

taktilno vrednoteno 30.000
Din prodaja za 16.000 Din
pod ugodnimi pogoji. Po-
nude na oglaš-oddelku
„Jutra“, 4

NOT